

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

Član 1.

U Zakonu o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 81/05 – ispravka, 83/05 – ispravka, 64/07, 67/07 – ispravka, 116/08, 104/09 i 99/14), posle člana 49b dodaje se član 49v koji glasi:

„Član 49v

Službenik koji je u radnom odnosu na neodređeno vreme u organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, gradske opštine, službi i organizaciji koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine prema posebnom propisu, može biti preuzet bez konkursa u državni organ, ako se o tome sporazumeju rukovodioci koji rukovode navedenim organima, odnosno službom i organizacijom i ako službenik na to pristane.

Na preuzimanje službenika iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o preuzimanju državnih službenika.”

Član 2.

Nazivi iznad članova i čl. 97–97v zamenjuju se nazivima iznad članova i čl. 97–97I i glase:

„Programi

Član 97.

Stručno usavršavanje državnih službenika zasniva se na programima kojima se određuju oblici i sadržina stručnog usavršavanja i visina sredstava za stručno usavršavanje.

Programi stručnog usavršavanja jesu:

- 1) Opšti program obuke;
- 2) Program obuke rukovodilaca;
- 3) posebni programi obuke u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti državnih organa.

Sredstva za sprovođenje programa stručnog usavršavanja obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem

Član 97a

Potreba za stručnim usavršavanjem postoji, naročito:

1) ako se donesu novi propisi koje primenjuje državni organ ili ako izmena tih propisa nalaže suštinske potrebe u postupanju državnih službenika u vezi sa njihovom primenom ili ako to zahteva da državni službenici steknu ili usvoje nove ili unaprede svoja znanja i veštine za njihovu primenu;

2) ako se u državnom organu kasni sa izvršavanjem utvrđenih obaveza ili

postupanjem u utvrđenim rokovima – u najmanje 10% obaveza i postupaka;

3) ako u postupku upravne ili sudske kontrole zakonitosti upravnih akata koje donosi državni organ ili njegova organizaciona jedinica bude ukinuto ili poništeno najmanje 10% akata koji su bili predmet kontrole;

4) ako u postupku inspeksijskog nadzora ili drugog oblika kontrole zakonitosti i svrsishodnosti rada državnog organa nadležni organ naloži meru ili utvrdi preporuku za otklanjanje utvrđenih nedostataka u odnosu na upotrebu stečenih znanja i veština za obavljanje poslova radnog mesta državnih službenika;

5) ako rukovodilac državnog organa oceni da opšte stanje u oblasti kojom rukovodi i priprema i sprovođenje strateških i planskih akata iz delokruga i nadležnosti organa kojim rukovodi, a kojim se unapređuje stanje u oblasti, ukazuju na potrebu stručnog usavršavanja državnih službenika;

6) ako neposredni rukovodilac u saradnji sa licem odgovornim za upravljanje kadrovima u državnom organu u postupku ocenjivanja utvrdi potrebno unapređenje znanja i veština državnih službenika.

Nacionalna akademija za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija) vrši razvoj metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama državnih organa i sprovodi postupak utvrđivanja potreba za programe koje priprema i sprovodi.

Utvrđivanje potrebe za stručnim usavršavanjem razmatra i usvaja Programski savet Nacionalne akademije, koja istu razvija u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima.

Utvrđivanje potreba za posebne programe obuke sprovode državni organi, uz stručnu podršku Nacionalne akademije i na osnovu kriterijuma i standardnih instrumenata iz st. 1. i 2. ovog člana.

Opšti program obuke

Član 97b

Opšti program obuke sprovodi se radi obezbeđivanja podizanja nivoa znanja i veština za obavljanje poslova u državnim organima, u skladu sa utvrđenim potrebama, i obuhvata:

1) Uvodni program obuke;

2) Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima.

Uvodni program obuke obuhvata stručno osposobljavanje državnih službenika koji prvi put zasnivaju radni odnos u državnom organu, kao i radi pripreme za polaganje državnog stručnog ispita.

Uvodni program obuke priprema se i sprovodi u zavisnosti od stepena stručne sprema, a sadrži osnovne elemente programa državnog stručnog ispita.

Korisnici Uvodnog programa obuke prijavljuju se tokom godine, u skladu sa rokom i uslovima prijave koje utvrđuje i objavljuje Nacionalna akademija, a mogu biti i upućeni od strane rukovodioca.

Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima obuhvata opšte i posebne teme iz nadležnosti državnih organa,

praktična znanja i veštine koje su zajedničke ili odlikuju većinu korisnika.

Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima, naročito, obuhvata teme kao što su: planiranje, priprema i izrada propisa (zakonodavni proces), praktični aspekti primene novodonetih sistemskih propisa i drugih propisa, upravno pravo, upravni postupak i izrada upravnih akata, inspekcijски nadzor, strateško planiranje i upravljanje, zaštita ljudskih prava, borba protiv korupcije, upravljanje finansijama, Evropska unija (osnovne funkcije Evropske unije, odnosno institucije, pravo i procedure Evropske unije i sektorske politike), upravljanje međunarodnom razvojnom pomoći, uključujući sredstva finansijske pomoći Evropske unije, planiranje, upravljanje i razvoj ljudskih resursa, razvoj informatičkih veština, upravljanje sistemom javnih politika, lični razvoj zaposlenih, razvoj analitičkih veština, obuka predavača, usavršavanje stranih jezika i drugo.

Program stručnog usavršavanja iz stava 6. ovog člana, u tematskoj oblasti Evropska unija priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji.

Program obuke rukovodilaca

Član 97v

Program obuke rukovodilaca ima za cilj stručno usavršavanje državnih službenika koji se pripremaju ili nalaze na rukovodećim radnim mestima, radi sticanja znanja i veština, kao i unapređenja sposobnosti za uspešno ostvarivanje funkcije rukovođenja u državnom organu i unapređenje kvaliteta u procesu utvrđivanja i sprovođenja javnih politika.

Program obuke rukovodilaca priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima.

Posebni programi obuke

Član 97g

Posebni programi obuke pripremaju se i sprovode radi stručnog usavršavanja državnih službenika i zaposlenih u pojedinim državnim organima, a u skladu sa specifičnim potrebama iz njihovog delokruga i nadležnosti, odnosno potrebama vezanim za pojedina radna mesta, vrste poslova ili posebne grupe korisnika, kao i stručnog usavršavanja članova pregovaračkog tima i pregovaračkih grupa i drugih relevantnih grupa u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno potreba koje proizlaze iz tog procesa.

Državni organ, u skladu sa ovim i posebnim zakonom, a u neposrednoj saradnji sa Nacionalnom akademijom, može da odluči da poseban program obuke:

- 1) samostalno programira i sprovodi;
- 2) programira Nacionalna akademija, odnosno da preuzme pripremljen program Nacionalne akademije, a samostalno ga sprovodi;
- 3) da sam programira, a da sprovođenje poveri Nacionalnoj akademiji;
- 4) programira i sprovede Nacionalna akademija.

Obavezni elementi (delovi) programa stručnog usavršavanja

Član 97d

Obavezni elementi (delovi) programa stručnog usavršavanja jesu, naročito:

- 1) razlog koji je uslovio donošenje programa i cilj koji se želi ostvariti njegovom realizacijom;
- 2) oblast stručnog usavršavanja;
- 3) opis programa i tematskih celina;
- 4) državni organi kojima je namenjen;
- 5) opis ciljne grupe korisnika obuke i najmanji i optimalan broj polaznika;
- 6) projekcija troškova programa po jednom korisniku;
- 7) oblici, metode i nosioci realizacije;
- 8) očekivani efekti u podizanju nivoa znanja i veština polaznika;
- 9) način vrednovanja i verifikacije.

Donošenje programa stručnog usavršavanja

Član 97đ

Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca, za svaku godinu donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta.

Posebne programe obuke donosi rukovodilac, odnosno drugi nadležni organ, za svaku godinu, prema posebnim potrebama državnog organa, a posebni program koji se odnosi na pregovarački tim i pregovaračke grupe i druge relevantne grupe u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno potrebe koje proizlaze iz tog procesa rukovodilac organa nadležnog u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji – po prethodno pribavljenoj saglasnosti organa u čijem delokrugu su oblasti obuhvaćene odgovarajućim pregovaračkim poglavljem.

Oblici sprovođenja programa stručnog usavršavanja

Član 97e

Oblici u kojima se organizuje i sprovodi program stručnog usavršavanja mogu biti predavanja, seminari, treninzi, radionice, okrugli stolovi, konferencije, stažiranja, koučing, mentorstvo, studijske posete, elektronsko učenje i drugo.

Predavači i drugi realizatori i sprovodioci programa

Član 97ž

Program stručnog usavršavanja koji sprovodi Nacionalna akademija, po pravilu, realizuju predavači akreditovani u skladu sa programom selekcije, obuke i akreditacije predavača.

Predavači mogu biti iz sastava zaposlenih u Nacionalnoj akademiji, pod uslovom da su prethodno akreditovani pod opštim uslovima akreditacije predavača.

Mentori realizuju program stručnog usavršavanja kada je, kroz grupni ili pojedinačni rad sa polaznicima i u postupku obavljanja poslova njihovog radnog mesta, potrebno obezbediti neposrednu podršku i prenošenje kompletnih znanja, iskustava, sposobnosti i veština koje za rad u oblasti koja je predmet programa ima mentor, a koja treba da stekne polaznik.

Kouči obezbeđuju realizaciju programa pružanjem podrške polaznicama koja je usmerena na to da se zajedničkim ili međusobnim podsticanjem za razmenu iskustava kouča i polaznika razviju veštine za efikasnije rešavanje problema i ostvarivanje profesionalnih interesa i unapređenje radnog učinka na radnom mestu,

odnosno za ostvarivanje utvrđenog delokruga i nadležnosti državnog organa.

Predavačima, mentorima, koučima i drugim realizatorima programa pripada naknada za izvršeni rad.

Realizatori programa za vreme izvođenja programa ostvaruju pravo na plaćeno odsustvo sa rada, za koje ostvaruju pravo na naknadu plate kao da se nalaze na radu.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na posebne programe stručnog usavršavanja, kao i na Opšti i posebne programe obuke i Program obuke rukovodilaca koji se realizuju u okviru projekata koji se finansiraju iz sredstava koja su obezbedili donatori.

Posebne programe obuke mogu da sprovede visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije koje su akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznati organizatori obrazovanja odraslih koji su taj status stekli u skladu sa propisima o obrazovanju odraslih i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Selekcija i akreditacija predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa

Član 97z

Selekciju i akreditaciju predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa sprovodi Nacionalna akademija.

Selekcija predavača sprovodi se iz reda stručnjaka iz oblasti relevantne za rad državnih organa, prvenstveno iz reda zaposlenih u državnim organima.

Predavač se selektuje na osnovu stručnog, radnog i predavačkog iskustva u predmetnoj oblasti za koju se prijavljuje, objavljenih radova iz relevantne stručne oblasti, provere trenerskih veština, kao i uspeha u programu obuke predavača.

Program obuke predavača podrazumeva stručno usavršavanje lica sa specijalističkim znanjem iz određenih oblasti i sprovodi se radi unapređenja predavačkih veština, usvajanja didaktičko metodičkih znanja i razvoja veština prezentacije i komunikacije radi prenošenja stručnih znanja.

Izuzetno od st. 2–4. ovog člana kada se za predavača selektuje stranac program obuke obuhvata osnove pravnog poretka i zakonodavnog sistema Republike Srbije, organizacije, delokruga i nadležnosti državnih organa i njihovog odnosa prema drugim organima javne vlasti i imaocima javnih ovlašćenja i osnovne mere i aktivnosti iz strateških akata iz oblasti za koju se angažuje.

Akreditacija predavača vrši se nakon sprovedenog postupka selekcije, upisom u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuke koja se vodi prema stručnoj, odnosno tematskoj oblasti ili veštini.

Na mentore i kouče shodno se primenjuju odredbe st. 1, 2, 3, 4. i 6. ovog člana.

Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuje program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, iznos naknada za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka.

Za sprovođenje posebnih programa obuke mogu se akreditovati lica koja ispune uslove u pogledu potrebnih kadrova, prostora, opreme i sredstava.

Lice koje podnese zahtev za akreditaciju mora da ima, odnosno da obezbedi:

1) odgovorno lice, kao i realizatore obuke sa stalne liste predavača koju vodi Nacionalna akademija, druge realizatore obuke angažovane iz reda zaposlenih u visokoškolskim ustanovama koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju ili iz reda zaposlenih u naučnoistraživačkim organizacijama akreditovanim u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti ili iz reda zaposlenih u drugim javno priznatim organizatorima aktivnosti obrazovanja odraslih ili realizatore obuke koji imaju najmanje isti nivo i vrstu obrazovanja kao i zaposleni koji su polaznici obuke, odnosno odgovarajućeg programa i koji poseduju stručno, radno i predavačko iskustvo u oblasti u kojoj se program sprovodi, odnosno objavljene radove iz relevantne stručne oblasti;

2) prostor – u vlasništvu, zakupu ili po osnovu ugovora o korišćenju, u kome će se sprovesti obuka, odnosno realizovati program, a koji nije manji od 2m² po polazniku obuke;

3) opremu i sredstva (nameštaj, računare, projektore, table za prezentaciju, i dr.) koji su neophodni za realizaciju programa.

Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuju kriterijumi i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova iz st. 9. i 10. ovog člana, odnosno potvrđuje status akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

Izbor izvođača posebnih programa između akreditovanih sprovodioca obuka vrši se saglasno propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na predavače, druge realizatore i sprovodioce programa kojima je taj status utvrđen potvrđenim međunarodnim ugovorom, odnosno sporazumom zaključenim saglasno zakonu kojim se uređuju donacije i humanitarna pomoć.

Evidencija, akreditacija i depozit podataka o programima stručnog usavršavanja

Član 97i

Nacionalna akademija vodi evidenciju programa stručnog usavršavanja u državnim organima u okviru centralne evidencije programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi.

Posebni programi obuke koje samostalno ostvaruju državni organi upisuju se u evidenciju iz stava 1. ovog člana pre početka izvođenja, čime stiču svojstvo akreditovanog programa stručnog usavršavanja u državnim organima.

Evidencija iz stava 1. ovog člana, pored podataka o programu, sadrži i podatke o: državnim organima, odnosno korisnicima; učesnicima; sprovodiocu kome je povereno izvođenje obuke; predavačima, mentorima i koučima; ocenama uspešnosti sprovedenih programa i materijalima koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja.

Državni organi dužni su da Nacionalnoj akademiji dostavljaju podatke i materijale koji čine sadržinu evidencija iz stava 1. ovog člana.

Oblik, način upisa i vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana, bliže propisuje Nacionalna akademija.

Vrednovanje sprovedenih programa stručnog usavršavanja

Član 97j

Vrednovanje programa stručnog usavršavanja ostvaruje se naročito na osnovu godišnje ocene neposrednog rukovodioca o uticaju pohađanja obuka na unapređenje obavljanja posla, ocene polaznika o realizovanom programu, ocene realizatora programa i ocene Programskog saveta Nacionalne akademije.

Kriterijume i merila za vrednovanje programa stručnog usavršavanja utvrđuje Nacionalna akademija, u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima.

Verifikacija programa stručnog usavršavanja

Član 97k

Za sve programe stručnog usavršavanja koji su akreditovani kod Nacionalne akademije, izdaje se uverenje (sertifikat, potvrda) učesniku, odnosno korisniku programa.

Ako program ne sadrži proveru uspeha, odnosno procenu stečenih znanja ili veština, izdaje se uverenje (potvrda) o pohađanju programa.

Ako se po završetku programa vrši provera znanja učesnika, odnosno korisnika, izdaje se odgovarajuće uverenje o ostvarenom uspehu (sertifikat).

Potvrdu o pohađanju programa, odnosno sertifikat o ostvarenom uspehu, izdaje organizator programa.

Uslove izdavanja, oblik uverenja (sertifikata, potvrde) i način vođenja evidencije o izdatim uverenjima (sertifikatima, potvrdama) bliže propisuje Nacionalna akademija.

Stručno usavršavanje stažiranjem

Član 97l

Državni službenik koji je upućen na stručno usavršavanje putem stažiranja na osnovu programa iz člana 97. ovog zakona ili na osnovu posebnog sporazuma o međunarodnoj saradnji u skladu sa tim programom (u daljem tekstu: stažiranje), ostvaruje sva prava iz radnog odnosa u državnom organu iz kojeg je upućen na stažiranje i u obavezi je da po okončanju stažiranja ostane na radu u tom ili drugom državnom organu dvostruko duže od vremena provedenog na stažiranju, a najmanje godinu dana.

Po završenom stažiranju državni službenik je dužan da prenese i primeni stečena znanja i veštine.

Državni službenik koji po okončanju stažiranja ne ostane na radu u državnom organu u propisanom trajanju dužan je da jednokratno vrati sve troškove stažiranja isplaćene iz budžeta Republike Srbije.

Prava i obaveze državnog službenika na stažiranju uređuju se ugovorom.

Vlada bliže uređuje način izbora državnih službenika koji se upućuju na stručno usavršavanje putem stažiranja, bitne elemente ugovora o uređivanju međusobnih prava i obaveza državnog službenika i državnog organa iz kog se upućuje na stažiranje, način obračuna i refundacije (vraćanja) troškova stažiranja, način prenošenja stečenog znanja i veština po završenom stažiranju, kao i druga pitanja od značaja za stažiranje.”

Član 3.

U članu 105. dodaju se st. 2–4. koji glase:

„Mentori u programima stručnog osposobljavanja pripravnika u državnim organima jesu, po pravilu, državni službenici i zaposleni koji imaju značajno iskustvo u obavljanju relevantnih poslova i koji su ostvarili zapažene i priznate rezultate u radu državnih organa.

Mentorstvo u državnim organima ostvaruje se u skladu sa aktom, odnosno programom iz stava 1. ovog člana, a podrazumeva neposredan lični prenos znanja i iskustava u određenom trajanju.

Nacionalna akademija priprema i sprovodi poseban program obuke mentora i donosi smernice za njihov rad.”

Član 4.

U članu 106a dodaju se st. 3–8. koji glase:

„Nacionalna akademija obezbeđuje stručnu podršku, jedinstvenu evidenciju programa i koordinaciju stručnog osposobljavanja u državnim organima.

Uslovi i način selekcije kandidata za stručno osposobljavanje, uslovi rada i naknada troškova, plan i program stručnog osposobljavanja, mentorski nadzor, elementi ugovora o stručnom osposobljavanju, kao i prava i obaveze korisnika programa i mentorskog državnog organa po okončanju stručnog osposobljavanja i druga pitanja od značaja za stručno osposobljavanje, utvrđuju se programom stručnog osposobljavanja.

Program stručnog osposobljavanja u organima državne uprave donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, a programe stručnog osposobljavanja u drugim državnim organima donose ti organi.

Stručno osposobljavanje u državnim organima obavlja se, po pravilu, pod neposrednim nadzorom mentora, odnosno stručnog lica koje ispunjava uslove za mentora u skladu sa ovim zakonom.

Po okončanju stručnog osposobljavanja, mentor rukovodiocu državnog organa dostavlja izveštaj o ostvarenim rezultatima i uspehu.

Međusobna prava i obaveze između korisnika stručnog osposobljavanja i državnog organa uređuje se ugovorom o stručnom osposobljavanju.”

Član 5.

U članu 158. stav 2. reči: „organizuje stručno usavršavanje državnih službenika, izuzev u oblasti Evropske unije” zamenjuju se rečima: „pruža stručnu pomoć organima državne uprave i službama Vlade u primeni odredaba ovog zakona i drugih propisa donetih na osnovu ovog zakona, obavlja poslove u vezi sa analizom individualnih potencijala za razvoj i upravljanje karijerom državnih službenika”.

Član 6.

U članu 161. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Služba za upravljanje kadrovima može vršiti obradu podataka upisanih u Centralnu kadrovsku evidenciju u svrhu izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti.”

Prelazne i završne odredbe

Član 7.

Podzakonska akta koja su predviđena ovim zakonom doneće se u roku od

šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonska akta doneta na osnovu Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 81/05 – ispravka, 83/05 – ispravka, 64/07, 67/07 – ispravka, 116/08, 104/09 i 99/14) usaglasiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Propisi doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da se primenjuju do donošenja odgovarajućih propisa utvrđenih ovim zakonom, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 9.

Izuzetno od odredaba čl. 97–97I ovog zakona, stručno usavršavanje državnih službenika u 2017. godini sprovodiće se na osnovu programa stručnog usavršavanja koji su za 2017. godinu doneti u skladu sa ranije važećim propisom.

Član 10.

Za selekciju i akreditaciju predavača, drugih realizatora i sprovodilaca programa donetih u skladu sa ovim zakonom, Nacionalna akademija, odnosno organ nadležan za donošenje odgovarajućeg programa raspisaće javni poziv u roku od 60 dana od dana donošenja podzakonskih akata utvrđenih ovim zakonom.

Javni poziv se oglašava u službenom glasilu Republike Srbije, odnosno na zvaničnoj internet stranici nadležnog organa.

Lica koja su, po propisima koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona, odlukom nadležnog organa, stekla status lica koja sprovode programe, odnosno status realizatora programa (predavača, mentora, kouča i sl.) i akreditovana ili na drugi način ovlašćena da učestvuju u sprovođenju, odnosno realizaciji programa i koja se nalaze na postojećim listama lica ovlašćenih za sprovođenje, odnosno realizaciju programa, koje vode nadležni organi, zadržavaju stečeni status i nastavljaju da sprovode, odnosno realizuju programe na kojima jesu ili na kojima budu angažovani – dok ne budu akreditovani i upisani u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuke ili evidenciju o akreditovanim sprovodiocima obuke, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 11.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 8. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 98/06), kojom je utvrđeno da Republika Srbija u okviru svojih nadležnosti, uređuje sistem u oblasti radnih odnosa, kao i u odredbi tačke 16. navedenog člana Ustava, kojom je utvrđeno da Republika Srbija između ostalog, uređuje organizaciju, nadležnosti i rad republičkih organa.

Pored toga, ustavni osnov uređen je članom 99. stav 1. tačka 7. Ustava, saglasno kome Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Strategijom reforme javne uprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, br. 9/14 i 42/14 – ispravka), kao jedan od posebnih ciljeva reforme, utvrđeno je uspostavljanje usklađenog javno-službeničkog sistema zasnovanog na zaslugama i unapređenje upravljanja ljudskim resursima.

Ovaj cilj, između ostalog, obuhvata strateške pravce razvoja i upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi koji mogu da doprinesu ukupnom unapređenju kadrovskih kapaciteta za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa reforme javne uprave.

S tim u vezi, Strategija definiše više jednako važnih oblasti unapređenja koje zahtevaju temeljan pristup i višedimenzionalni proces uvođenja savremenih principa i trendova upravljanja ljudskim resursima u sistem ne samo državne uprave, već i javne uprave u celini.

Pored ostalog, posebno mesto daje se stručnom usavršavanju, jer se unapređenje te oblasti smatra jednim od suštinskih uslova za uspešno uspostavljanje integrisanog upravljanja i razvoja ljudskih resursa i izgradnju administrativnih kapaciteta koji mogu da obezbede podizanje nivoa kompetencija neophodnih za kvalitetno obavljanje poslova iz utvrđenog delokruga i nadležnosti, odnosno poslova celokupne javne uprave.

Imajući u vidu izneto, predviđa se „unapređenje sistema stručnog usavršavanja uspostavljanjem institucionalnog okvira i sprovođenjem mera i aktivnosti predviđenih Strategijom stručnog usavršavanja državnih službenika u Republici Srbiji” i akcionim planom za njeno sprovođenje, kao i „uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira za stručno usavršavanje zaposlenih u ostalim organima i organizacijama javne uprave na osnovu jedinstvenih programa stručnog usavršavanja za poverene poslove i definisanje pretpostavki za objedinjavanje stručnog usavršavanja službenika u celom sistemu javne uprave”.

Polazeći od navedenih prioriteta, istovremeno sa realizacijom utvrđenih mera i aktivnosti koje se odnose na pripremu i donošenje zakona kojim će se urediti osnivanje centralne nacionalne institucije za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koji u osnovi treba da ima karakteristike organizacionog propisa, neophodno je pristupiti donošenju zakona kojim će se izmeniti ili dopuniti odredbe trenutno važećeg Zakona o državnim službenicima, čime bi se obezbedili materijalni elementi unapređenja stanja u oblasti stručnog usavršavanja državnih službenika i uspostavili odnosi koji na usklađen, celovit i metodičan način podrobno uređuju sva pitanja značajna za ostvarivanje svrhe stručnog usavršavanja i sticanje funkcionalnih, primenljivih znanja državnih službenika za sprovođenje ukupnih reformskih ciljeva i principa.

Uz navedeno, neophodno je dopunom Zakona urediti odnose koji obezbeđuju međusobnu usklađenost državno-službeničkog sistema sa službeničkim sistemom uspostavljenim Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, broj 21/16).

III. OBJAŠNENJE POJEDINIH REŠENJA

Član 1. – Odredbom ovog člana vrši se dopuna odredbi Zakona o državnim službenicima kojima se uređuje institut preuzimanja kao načina za popunjavanje radnih mesta u državnim organima. Osnovni cilj predloženog člana je neophodnost da se izvrši usklađivanje sa Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, koji je počeo je da se primenjuje 1. decembra 2016. godine, a kojim je propisano da poslodavac iz člana 1. navedenog zakona, može iz državnog organa preuzeti službenika koji je zaposlen na neodređeno vreme. S obzirom da je važećim odredbama Zakona o državnim službenicima propisan osnov za preuzimanje državnog službenika iz drugog državnog organa, predloženom dopunom odredbi uređuje se preuzimanje službenika zaposlenih na neodređeno vreme u organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i organu gradske opštine, službi i organizaciji koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, prema posebnom zakonu, u državni organ, čime se doprinosi boljoj usklađenosti zakona kojim se reguliše službenički sistem na svim nivoima i daljem razvoju profesionalizacije javne uprave.

Član 2. – U odnosu na trenutno važeća rešenja kojima se uređuju prava i dužnosti državnih službenika i državnih organa u vezi sa stručnim usavršavanjem, predložena rešenja sadržana u članu 2. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima (u daljem tekstu: Zakon), na novim osnovama uređuju sva pitanja neophodna za ostvarivanje funkcije stručnog usavršavanja. Cilj predloženih rešenja jeste pre svega, da se obezbede celovitost, sveobuhvatnost i održivost znanja i veština administrativnih kapaciteta za ostvarivanje ciljeva i principa reforme kako državne, tako i javne uprave u celini.

Zakonom se, najpre, utvrđuje da se stručno usavršavanje zasniva na programima stručnog usavršavanja (Opšti program obuke, Program obuke rukovodilaca i posebni programi obuke u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti državnih organa) kojima se određuju oblici i sadržina stručnog usavršavanja i visina sredstava za stručno usavršavanje, a kao jedna od novina utvrđuju se poslovi Nacionalne akademije za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija) u sistemu stručnog usavršavanja državnih službenika.

Opšti program obuke, koji je koncipiran tako da obuhvata Uvodni program obuke i Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima, uvodi se u svrhu obezbeđivanja uslova za permanentno usavršavanje i unapređenje nivoa znanja i veština državnih službenika za obavljanje konkretnih funkcija, aktivnosti i zadataka iz utvrđenog delokruga i nadležnosti, odnosno poslova državnih organa, ali i da omogući ostvarivanje strateških pravaca reforme i sprovođenje utvrđenih javnih politika. Tako Uvodni program obuke ima za cilj da stručno osposobi državne službenike koji po prvi put zasnivaju radni odnos u državnom organu (pre svega, pruži elementarni nivo znanja o pravnom sistemu, kao i za polaganje državnog stručnog ispita), a Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima da podigne nivo stručnih i praktičnih znanja i veština državnih službenika u svim opštim i posebnim temama koje su zajedničke ili odlikuju većinu korisnika.

Uzimajući u obzir da je stručno usavršavanje državnih službenika koji se pripremaju ili nalaze na rukovodećim radnim mestima jednako važno kao i stručno usavršavanje ostalih kategorija državnih službenika, za ostvarivanje nadležnosti

državnog organa i kvaliteta utvrđivanja ili sprovođenja javnih politika, Zakon predviđa i uvođenje Programa obuke rukovodilaca.

Propisivanjem posebnih programa stručnog usavršavanja dalje se omogućava i stručno usavršavanje državnih službenika u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti državnih organa, odnosno ostvarivanje potreba vezanih za pojedina radna mesta, vrste poslova ili posebne grupe korisnika, sa posebnim akcentom na stručno usavršavanje članova pregovaračkog tima i pregovaračkih grupa i drugih relevantnih grupa u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno potreba koje proizlaze iz tog procesa.

Zakon uređuje da Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta, dok posebne programe obuke donose državni organi, izuzev posebnog programa koji se odnosi na pregovarački tim i pregovaračke grupe i druge relevantne grupe u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji koji donosi organ nadležan u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji – po prethodno pribavljenoj saglasnosti organa u čijem delokrugu su oblasti obuhvaćene odgovarajućim pregovaračkim poglavljem.

Samo sprovođenje opštih programa u delokrugu je Nacionalne akademije, a posebne programe obuke sprovode organi koji ih donose, uz propisanu mogućnost da njihovo izvođenje mogu poveriti i Nacionalnoj akademiji.

Zatim, po prvi put se uređuju kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, tako što se imajući u vidu celinu našeg prvog sistema i mogućnosti koje iz njega proizlaze, određuju osnovni kriterijumi za utvrđivanje potreba za stručnim usavršavanjem. Zakon propisuje da Nacionalna akademija vrši razvoj jedinstvene metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama državnih organa, pri čemu Nacionalna akademija sprovodi postupak utvrđivanja potreba samo za programe koje ona realizuje, dok za posebne programe obuke utvrđivanje potreba sprovode državni organi koji ih donose, uz stručnu podršku Nacionalne akademije.

Zakon precizira i ko može biti predavač ili drugi realizator i sprovodilac programa obuke i uslove selekcije i akreditacije predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa obuke; utvrđuje nadležnost Nacionalne akademije za sprovođenje postupka selekcije i akreditacije lica koja realizuju programe obuke; ovlašćuje Vladu da na predlog Nacionalne akademije bliže uredi program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, iznos naknada za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka, kriterijume i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju drugih sprovodioca programa obuke, odnosno potvrđivanje statusa akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

Radi obezbeđivanja uslova za ukupno praćenje stanja u oblasti stručnog usavršavanja, propisuje se da Nacionalna akademija vodi evidencije o programima stručnog usavršavanja u državnim organima, a pored obaveznih podataka koji državni organi dostavljaju za upis u ovu evidenciju, propisuje se i obaveza dostavljanja podataka i materijala koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja.

Ovim odredbama otklanjaju se i dosadašnje pravne praznine u važećem zakonu o vrednovanju i verifikaciji sprovedenih programa stručnog usavršavanja i stručnom usavršavanju stažiranjem.

Član 3. – Takođe, kompatibilno rešenjima o mentorima u realizaciji programa stručnog usavršavanja, Zakonom se uređuju pitanja i u vezi sa mentorstvom u

programu osposobljavanja pripravnika za rad u državnom organu. U tom smislu, uređuje se ko može biti mentor u programima stručnog osposobljavanja pripravnika u državnom organu i način na koji se mentorstvo ostvaruje. Uz to, radi obezbeđenja jednakog kvaliteta osposobljavanja pripravnika u svim organima, propisuje se da Nacionalna akademija priprema i sprovodi poseban program obuke mentora i donosi smernice za njihov rad.

Član 4. – Istovremeno, odredbama Zakona noveliraju se odnosi neophodni za punu implementaciju normi koje uređuju ugovor o stručnom osposobljavanju, tako što se bliže propisuje sadržina programa stručnog osposobljavanja, nadležnost za donošenje programa, mentorstvo u stručnom osposobljavanju i međusobna prava i obaveze korisnika stručnog osposobljavanja i državnog organa.

Član 5. – Uspostavljanje sistema za upravljanje ličnim razvojem i karijerom državnih službenika jedna je od ključnih funkcija u upravljanju ljudskim resursima. Iako prepoznata u Strategiji reforme javne uprave u Republici Srbiji, ova funkcija do sada nije odgovarajuće uređena u našem normativnom okviru koji uređuje državno-službenički sistem. Imajući u vidu Strategijom i akcionim planom za njeno sprovođenje postavljeni okvir politike upravljanja ljudskim resursima i potrebu unapređenja instrumenata za strateško upravljanje ljudskim resursima u državnoj upravi, ovim članom predlaže se da Služba za upravljanje kadrovima, koja već ima izgrađene kapacitete u vezi sa poslovima koji se odnose na upravljanje karijerom, analizu individualnih potencijala za razvoj, izradu individualnih planova razvoja i karijerno savetovanje državnih službenika, obavlja poslove u vezi sa analizom individualnih potencijala za razvoj i upravljanje karijerom državnih službenika.

Predložene dopune u ovom članu koje se odnose na nadležnost Službe za upravljanje kadrovima u poslovima pružanja pomoći organima državne uprave i službama Vlade u primeni odredaba ovog zakona i drugih propisa donetih na osnovu ovog zakona, logička su posledica nadležnosti ove službe u najznačajnijim stručnim i sa njima povezanim izvršnim poslovima koji se odnose na upravljanje kadrovima.

Član 6. – Članom Zakona koji se dopunjuje uređuju se ovlašćenja u vezi sa prikupljanjem i obradom podataka koje sadrži Centralna kadrovska evidencija. Imajući u vidu nadležnosti Službe za upravljanje kadrovima u upravljanju ljudskim resursima u sistemu državne uprave, neophodno je omogućiti da pored prikupljanja podataka, ova služba može u svrhu izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti vršiti i obradu podataka upisanih u tu evidenciju.

Čl. 7-11. – Zakon sadrži izričita ovlašćenja za donošenje podzakonskih propisa neophodnih za njegovo izvršavanje, precizno i detaljno utvrđena pitanja koja treba obuhvatiti podzakonskim propisima i jasno određene granice ovlašćenja organa koji ih donosi, pa se u skladu sa tim utvrđuje rok nadležnim organima za njihovo donošenje – šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zatim se uređuju slučajevi važenja *pro praeterio* podzakonskih akata i programa stručnog usavršavanja koji su doneti do stupanja na snagu Zakona, odnosno utvrđuje da će se do donošenja podzakonskih akata, odnosno programa stručnog usavršavanja u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona, primenjivati podzakonski akti i programi doneti do stupanja na snagu ovog zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Pored toga, radi obezbeđenja kontinuiteta u ostvarivanju funkcije stručnog usavršavanja u državnim organima i nesmetanog sprovođenja programa stručnog usavršavanja u periodu do stvaranja uslova za potpuni prelazak na režim koji se uspostavlja Zakonom, uređuju se pitanja pokretanja postupka akreditacije i statusa dosadašnjih predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa obuke do okončanja postupka akreditacije u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

U skladu sa članom 196. stav 4. Ustava propisuje se da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u republičkom službenom glasilu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Imajući u vidu uređenje sadržano u ovom zakonu prema kome se sredstva za sprovođenje programa stručnog usavršavanja državnih službenika obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, kao i predloženu celinu uređenja oblasti stručnog usavršavanja u javnoj upravi i vezu sa zakonom čije je uređenje povezano pitanje sa rešenjima predviđenim u ovom zakonu, sredstva za njegovo sprovođenje planirana su i prikazana u okviru finansijskih sredstava za sprovođenje Zakona o Nacionalnoj akademiji.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku budući da bi njegovo nedonošenje po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad organa državne uprave i drugih državnih organa na koje se odnosi.

Naime, donošenje Zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu, koje je predloženo po hitnom postupku, zahteva istovremeno usklađivanje odredaba Zakona o državnim službenicima sa novom organizacionom formom u sistemu stručnog usavršavanja u javnoj upravi, odnosno inoviranje materijalnih elemenata stručnog usavršavanja državnih službenika radi omogućavanja implementacije tog režima i u sistemu državne uprave.

Ovo tim pre što se programi stručnog usavršavanja, prema predloženom, donose na godišnjem nivou, te je neophodno uskladiti proces donošenje ovih programa sa procesom budžetskog planiranja i utvrđivanja.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA KOJE SE MENJAJU ILI DOPUNJUJU

ČLAN 49V

SLUŽBENIK KOJI JE U RADNOM ODNOSU NA NEODREĐENO VREME U ORGANU AUTONOMNE POKRAJINE, JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, GRADSKOJ OPŠTINI, SLUŽBI I ORGANIZACIJI KOJE OSNIVA NADLEŽNI ORGAN AUTONOMNE POKRAJINE, JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE I GRADSKOJ OPŠTINI PREMA POSEBNOM PROPISU, MOŽE BITI PREUZET BEZ KONKURSA U DRŽAVNI ORGAN, AKO SE O TOME SPORAZUMEJU RUKOVODIOCI KOJI RUKOVODE NAVEDENIM ORGANIMA, ODNOSNO SLUŽBOM I ORGANIZACIJOM I AKO SLUŽBENIK NA TO PRISTANE.

NA PREUZIMANJE SLUŽBENIKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE OVOG ZAKONA O PREUZIMANJU DRŽAVNIH SLUŽBENIKA.

Programi

Član 97.

~~Stručno usavršavanje zasniva se na opštim i posebnim programima kojima se određuju oblici i sadržina stručnog usavršavanja.~~

~~Programi opšteg stručnog usavršavanja državnih službenika iz organa državne uprave i službi Vlade, po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta, donosi ministar nadležan za poslove državne uprave, izuzev programa opšteg stručnog usavršavanja državnih službenika iz oblasti Evropske unije koje, u skladu sa svojim delokrugom, donosi po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta, direktor službe Vlade za koordinaciju poslova Vlade u pristupanju Evropskoj uniji.~~

~~Programi opšteg stručnog usavršavanja iz stava 2. ovog člana usklađuju se sa potrebama organa državne uprave i službi Vlade.~~

~~Programi posebnog stručnog usavršavanja državnih službenika donosi rukovodilac za svaku godinu, prema posebnim potrebama državnog organa.~~

Organizovanje i realizovanje programa stručnog usavršavanja

Član 97a

~~Stručno usavršavanje državnih službenika u skladu sa programima opšteg stručnog usavršavanja organizuje Služba za upravljanje kadrovima, izuzev obuka iz oblasti Evropske unije koje, u skladu sa svojim delokrugom, organizuje i sprovodi služba Vlade za koordinaciju poslova Vlade u pristupanju Evropskoj uniji.~~

~~Stručno usavršavanje državnih službenika u diplomatskom zvanju organizuje ministarstvo nadležno za spoljne poslove u okviru Diplomatske akademije, u skladu sa programom kojim se uređuje diplomatsko-konzularna obuka državnih službenika u diplomatskom zvanju.~~

~~Programi stručnog usavršavanja državnih službenika, po pravilu, realizuju zaposleni u organima državne uprave, službama Vlade i drugim državnim organima, kao i stručnjaci iz oblasti značajnih za rad državne uprave.~~

~~Vlada bliže uređuje način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, vrste programa opšteg stručnog usavršavanja, osnovne elemente sadržine programa opšteg i posebnog stručnog usavršavanja, način sprovođenja programa opšteg stručnog usavršavanja i vođenje evidencije o utvrđenim i sprovedenim opštim programima i planiranim i sprovedenim programima posebnog stručnog usavršavanja državnih službenika, način i postupak izbora i angažovanja~~

realizatora programa, naknade za realizatore programa stručnog usavršavanja, kao i druga pitanja od značaja za stručno usavršavanje.

Stručno usavršavanje stažiranjem

Član 97b

~~Državni službenik koji je upućen na stručno usavršavanje putem stažiranja na osnovu programa iz člana 97. ovog zakona ili na osnovu posebnog sporazuma o međunarodnoj saradnji u skladu sa tim programom (u daljem tekstu: stažiranje), ostvaruje sva prava iz radnog odnosa u državnom organu iz kojeg je upućen na stažiranje i u obavezi je da po okončanju stažiranja ostane na radu u tom ili u drugom državnom organu dvostruko duže od vremena provedenog na stažiranju, a najmanje godinu dana.~~

~~Po završenom stažiranju državni službenik je dužan da prenese i primeni stečena stručna znanja i veštine.~~

~~Državni službenik koji po okončanju stažiranja ne ostane na radu u državnom organu u propisanom trajanju dužan je da jednokratno vrati sve troškove stažiranja isplaćene iz budžeta Republike Srbije.~~

~~Prava i obaveze državnog službenika na stažiranju uređuju se ugovorom.~~

~~Vlada bliže uređuje način izbora državnih službenika koji se upućuju na stručno usavršavanje putem stažiranja, bitne elemente ugovora o uređivanju međusobnih prava i obaveza državnog službenika i organa iz kog se upućuje na stažiranje, način obračuna i refundacije (vraćanja) troškova stažiranja, način prenošenja stečenog stručnog znanja i veština po završenom stažiranju, kao i druga pitanja od značaja za stažiranje.~~

Sredstva za stručno usavršavanje

Član 97v

~~Sredstva za stručno usavršavanje obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.~~

~~Sredstva za programe opšteg stručnog usavršavanja državnih službenika koje organizuje Služba za upravljanje kadrovima obezbeđuju se u iznosu od 0.01% ukupnih sredstava obezbeđenih za plate svih zaposlenih iz organa državne uprave i službi Vlade.~~

PROGRAMI

ČLAN 97.

STRUČNO USAVRŠAVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA ZASNIVA SE NA PROGRAMIMA KOJIMA SE ODREĐUJU OBLICI I SADRŽINA STRUČNOG USAVRŠAVANJA I VISINA SREDSTAVA ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE.

PROGRAMI STRUČNOG USAVRŠAVANJA JESU:

- 1) OPŠTI PROGRAM OBUKE;
- 2) PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA;
- 3) POSEBNI PROGRAMI OBUKE U SKLADU SA SPECIFIČNIM POTREBAMA IZ DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI DRŽAVNIH ORGANA.

SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE.

KRITERIJUMI, MERILA I NAČIN UTVRĐIVANJA POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM

ČLAN 97A

POTREBA ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM POSTOJI,

NAROČITO:

1) AKO SE DONESU NOVI PROPISI KOJE PRIMENJUJE DRŽAVNI ORGAN ILI AKO IZMENA TIH PROPISA NALAŽE SUŠTINSKE POTREBE U POSTUPANJU DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U VEZI SA NJIHOVOM PRIMENOM ILI AKO TO ZAHTEVA DA DRŽAVNI SLUŽBENICI STEKNU ILI USVOJE NOVE ILI UNAPREDE SVOJA ZNANJA I VEŠTINE ZA NJIHOVU PRIMENU;

2) AKO SE U DRŽAVNOM ORGANU KASNI SA IZVRŠAVANJEM UTVRĐENIH OBAVEZA ILI POSTUPANJEM U UTVRĐENIM ROKOVIMA – U NAJMANJE 10% OBAVEZA I POSTUPAKA;

3) AKO U POSTUPKU UPRAVNE ILI SUDSKE KONTROLE ZAKONITOSTI UPRAVNIH AKATA KOJE DONOSI DRŽAVNI ORGAN ILI NJEGOVA ORGANIZACIONA JEDINICA BUDE UKINUTO ILI PONIŠTENO NAJMANJE 10% AKATA KOJI SU BILI PREDMET KONTROLE;

4) AKO U POSTUPKU INSPEKCIJSKOG NADZORA ILI DRUGOG OBLIKA KONTROLE ZAKONITOSTI I SVRSISHODNOSTI RADA DRŽAVNOG ORGANA NADLEŽNI ORGAN NALOŽI MERU ILI UTVRDI PREPORUKU ZA OTKLANJANJE UTVRĐENIH NEDOSTATAKA U ODNOSU NA UPOTREBU STEČENIH ZNANJA I VEŠTINA ZA OBAVLJANJE POSLOVA RADNOG MESTA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA;

5) AKO RUKOVODILAC DRŽAVNOG ORGANA OCENI DA OPŠTE STANJE U OBLASTI KOJOM RUKOVODI I PRIPREMA I SPROVOĐENJE STRATEŠKIH I PLANSKIH AKATA IZ DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI ORGANA KOJIM RUKOVODI, A KOJIM SE UNAPREĐUJE STANJE U OBLASTI, UKAZUJU NA POTREBU STRUČNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA;

6) AKO NEPOSREDNI RUKOVODILAC U SARADNJI SA LICEM ODGOVORNIM ZA UPRAVLJANJE KADROVIMA U DRŽAVNOM ORGANU U POSTUPKU OCENJIVANJA UTVRDI POTREBNO UNAPREĐENJE ZNANJA I VEŠTINA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA.

NACIONALNA AKADEMIJA ZA JAVNU UPRAVU (U DALJEM TEKSTU: NACIONALNA AKADEMIJA) VRŠI RAZVOJ METODOLOGIJE I STANDARDNIH INSTRUMENATA KOJI OMOGUĆAVAJU KONTINUIRANO I FLEKSIBILNO PRAĆENJE I PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA OBUKE U SKLADU SA POTREBAMA DRŽAVNIH ORGANA I SPROVODI POSTUPAK UTVRĐIVANJA POTREBA ZA PROGRAME KOJE PRIPREMA I SPROVODI.

UTVRĐIVANJE POTREBE ZA STRUČNIM USAVRŠAVANJEM RAZMATRA I USVAJA PROGRAMSKI SAVET NACIONALNE AKADEMIJE, KOJA ISTU RAZVIJA U SARADNJI SA NADLEŽNIM ORGANOM ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNOJ UPRAVI, ORGANOM NADLEŽNIM U POSLOVIMA KOORDINACIJE U VEZI SA PROCESOM PRIDRUŽIVANJA I PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI, KAO I ODGOVORNIM LICIMA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

UTVRĐIVANJE POTREBA ZA POSEBNE PROGRAME OBUKE SPROVODE DRŽAVNI ORGANI, UZ STRUČNU PODRŠKU NACIONALNE AKADEMIJE I NA OSNOVU KRITERIJUMA I STANDARDNIH INSTRUMENATA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA.

OPŠTI PROGRAM OBUKE

ČLAN 97B

OPŠTI PROGRAM OBUKE SPROVODI SE RADI OBEZBEĐIVANJA PODIZANJA NIVOVA ZNANJA I VEŠTINA ZA OBAVLJANJE POSLOVA U DRŽAVNIM

ORGANIMA, U SKLADU SA UTVRĐENIM POTREBAMA, I OBUHVATA:

- 1) UVODNI PROGRAM OBUKE;
- 2) PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

UVODNI PROGRAM OBUKE OBUHVATA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA KOJI PRVI PUT ZASNIVAJU RADNI ODNOS U DRŽAVNOM ORGANU, KAO I RADI PRIPREME ZA POLAGANJE DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA.

UVODNI PROGRAM OBUKE PRIPREMA SE I SPROVODI U ZAVISNOSTI OD STEPENA STRUČNE SPREME, A SADRŽI OSNOVNE ELEMENTE PROGRAMA DRŽAVNOG STRUČNOG ISPITA.

KORISNICI UVODNOG PROGRAMA OBUKE PRIJAVLJUJU SE TOKOM GODINE, U SKLADU SA ROKOM I USLOVIMA PRIJAVE KOJE UTVRĐUJE I OBJAVLJUJE NACIONALNA AKADEMIJA, A MOGU BITI I UPUĆENI OD STRANE RUKOVODIOCA.

PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U DRŽAVNIM ORGANIMA OBUHVATA OPŠTE I POSEBNE TEME IZ NADLEŽNOSTI DRŽAVNIH ORGANA, PRAKTIČNA ZNANJA I VEŠTINE KOJE SU ZAJEDNIČKE ILI ODLIKUJU VEĆINU KORISNIKA.

PROGRAM KONTINUIRANOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U DRŽAVNIM ORGANIMA, NAROČITO, OBUHVATA TEME KAO ŠTO SU: PLANIRANJE, PRIPREMA I IZRADA PROPISA (ZAKONODAVNI PROCES), PRAKTIČNI ASPEKTI PRIMENE NOVODONETIH SISTEMSKIH PROPISA I DRUGIH PROPISA, UPRAVNO PRAVO, UPRAVNI POSTUPAK I IZRADA UPRAVNIH AKATA, INSPEKCIJSKI NADZOR, STRATEŠKO PLANIRANJE I UPRAVLJANJE, ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA, BORBA PROTIV KORUPCIJE, UPRAVLJANJE FINANSIJAMA, EVROPSKA UNIJA (OSNOVNE FUNKCIJE EVROPSKE UNIJE, ODNOSNO INSTITUCIJE, PRAVO I PROCEDURE EVROPSKE UNIJE I SEKTORSKE POLITIKE), UPRAVLJANJE MEĐUNARODNOM RAZVOJNOM POMOĆI, UKLJUČUJUĆI SREDSTVA FINANSIJSKE POMOĆI EVROPSKE UNIJE, PLANIRANJE, UPRAVLJANJE I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA, RAZVOJ INFORMATIČKIH VEŠTINA, UPRAVLJANJE SISTEMOM JAVNIH POLITIKA, LIČNI RAZVOJ ZAPOSLENIH, RAZVOJ ANALITIČKIH VEŠTINA, OBUKA PREDAVAČA, USAVRŠAVANJE STRANIH JEZIKA I DRUGO.

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, U TEMATSKOJ OBLASTI EVROPSKA UNIJA PRIPREMA, SPROVODI I RAZVIJA NACIONALNA AKADEMIJA, U SARADNJI SA ORGANOM NADLEŽNIM U POSLOVIMA KOORDINACIJE U VEZI SA PROCESOM PRIDRUŽIVANJA I PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI.

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA

ČLAN 97V

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA IMA ZA CILJ STRUČNO USAVRŠAVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA KOJI SE PRIPREMAJU ILI NALAZE NA RUKOVODEĆIM RADNIM MESTIMA, RADI STICANJA ZNANJA I VEŠTINA, KAO I UNAPREĐENJA SPOSOBNOSTI ZA USPEŠNO OSTVARIVANJE FUNKCIJE RUKOVOĐENJA U DRŽAVNOM ORGANU I UNAPREĐENJE KVALITETA U PROCESU UTVRĐIVANJA I SPROVOĐENJA JAVNIH POLITIKA.

PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA PRIPREMA, SPROVODI I RAZVIJA NACIONALNA AKADEMIJA, U SARADNJI SA NADLEŽNIM ORGANOM ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNOJ UPRAVI, KAO I ODGOVORNIM LICIMA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

POSEBNI PROGRAMI OBUKE

ČLAN 97G

POSEBNI PROGRAMI OBUKE PRIPREMAJU SE I SPROVODE RADI STRUČNOG USAVRŠAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I ZAPOSLENIH U POJEDINIM DRŽAVNIM ORGANIMA, A U SKLADU SA SPECIFIČNIM POTREBAMA IZ NJIHOVOG DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI, ODNOSNO POTREBAMA VEZANIM ZA POJEDINA RADNA MESTA, VRSTE POSLOVA ILI POSEBNE GRUPE KORISNIKA, KAO I STRUČNOG USAVRŠAVANJA ČLANOVA PREGOVARAČKOG TIMA I PREGOVARAČKIH GRUPA I DRUGIH RELEVANTNIH GRUPA U PROCESU PREGOVORA O PRISTUPANJU REPUBLIKE SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI, ODNOSNO POTREBA KOJE PROIZLAZE IZ TOG PROCESA.

DRŽAVNI ORGAN, U SKLADU SA OVIM I POSEBNIM ZAKONOM, A U NEPOSREDNOJ SARADNJI SA NACIONALNOM AKADEMIJOM, MOŽE DA ODLUČI DA POSEBAN PROGRAM OBUKE:

1) SAMOSTALNO PROGRAMIRA I SPROVODI;
 2) PROGRAMIRA NACIONALNA AKADEMIJA, ODNOSNO DA PREUZME PRIPREMLJEN PROGRAM NACIONALNE AKADEMIJE, A SAMOSTALNO GA SPROVODI;

3) DA SAM PROGRAMIRA, A DA SPROVOĐENJE POVERI NACIONALNOJ AKADEMIJI;

4) PROGRAMIRA I SPROVEDE NACIONALNA AKADEMIJA.

OBAVEZNI ELEMENTI (DELOVI) PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 97D

OBAVEZNI ELEMENTI (DELOVI) PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA JESU, NAROČITO:

1) RAZLOG KOJI JE USLOVIO DONOŠENJE PROGRAMA I CILJ KOJI SE ŽELI OSTVARITI NJEGOVOM REALIZACIJOM;

2) OBLAST STRUČNOG USAVRŠAVANJA;

3) OPIS PROGRAMA I TEMATSKIH CELINA;

4) DRŽAVNI ORGANI KOJIMA JE NAMENJEN;

5) OPIS CILJNE GRUPE KORISNIKA OBUKE I NAJMANJI I OPTIMALAN BROJ POLAZNIKA;

6) PROJEKCIJA TROŠKOVA PROGRAMA PO JEDNOM KORISNIKU;

7) OBLICI, METODE I NOSIOCI REALIZACIJE;

8) OČEKIVANI EFEKTI U PODIZANJU NIVOVA ZNANJA I VEŠTINA POLAZNIKA;

9) NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE.

DONOŠENJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 97Đ

OPŠTI PROGRAM OBUKE I PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA, ZA SVAKU GODINU DONOSI VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, PO PRETHODNO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU VISOKOG SLUŽBENIČKOG SAVETA.

POSEBNE PROGRAME OBUKE DONOSI RUKOVODILAC, ODNOSNO DRUGI NADLEŽNI ORGAN, ZA SVAKU GODINU, PREMA POSEBNIM POTREBAMA DRŽAVNOG ORGANA, A POSEBNI PROGRAM KOJI SE ODNOSI

NA PREGOVARAČKI TIM I PREGOVARAČKE GRUPE I DRUGE RELEVANTNE GRUPE U PROCESU PREGOVORA O PRISTUPANJU REPUBLIKE SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI, ODNOSNO POTREBE KOJE PROIZLAZE IZ TOG PROCESA RUKOVODILAC ORGANA NADLEŽNOG U POSLOVIMA KOORDINACIJE U VEZI SA PROCESOM PRIDRUŽIVANJA I PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI – PO PRETHODNO PRIBAVLJENOJ SAGLASNOSTI ORGANA U ČIJEM DELOKRUGU SU OBLASTI OBUHVAĆENE ODGOVARAJUĆIM PREGOVARAČKIM POGLAVLJEM.

OBLICI SPROVOĐENJA PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 97E

OBLICI U KOJIMA SE ORGANIZUJE I SPROVODI PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA MOGU BITI PREDAVANJA, SEMINARI, TRENINZI, RADIONICE, OKRUGLI STOLOVI, KONFERENCIJE, STAŽIRANJA, KOUČING, MENTORSTVO, STUDIJSKE POSETE, ELEKTRONSKO UČENJE I DRUGO.

PREDAVAČI I DRUGI REALIZATORI I SPROVODIOCI PROGRAMA

ČLAN 97Ž

PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA KOJI SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA, PO PRAVILU, REALIZUJU PREDAVAČI AKREDITOVANI U SKLADU SA PROGRAMOM SELEKCIJE, OBUKE I AKREDITACIJE PREDAVAČA.

PREDAVAČI MOGU BITI IZ SASTAVA ZAPOSLENIH U NACIONALNOJ AKADEMIJI, POD USLOVOM DA SU PRETHODNO AKREDITOVANI POD OPŠTIM USLOVIMA AKREDITACIJE PREDAVAČA.

MENTORI REALIZUJU PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA KADA JE, KROZ GRUPNI ILI POJEDINAČNI RAD SA POLAZNICIMA I U POSTUPKU OBAVLJANJA POSLOVA NJIHOVOG RADNOG MESTA, POTREBNO OBEZBEDITI NEPOSREDNU PODRŠKU I PRENOŠENJE KOMPLETNIH ZNANJA, ISKUSTAVA, SPOSOBNOSTI I VEŠTINA KOJE ZA RAD U OBLASTI KOJA JE PREDMET PROGRAMA IMA MENTOR, A KOJA TREBA DA STEKNE POLAZNIK.

KOUČI OBEZBEĐUJU REALIZACIJU PROGRAMA PRUŽANJEM PODRŠKE POLAZNICAMA KOJA JE USMERENA NA TO DA SE ZAJEDNIČKIM ILI MEĐUSOBNIM PODSTICANJEM ZA RAZMENU ISKUSTAVA KOUČA I POLAZNIKA RAZVIJU VEŠTINE ZA EFIKASNJE REŠAVANJE PROBLEMA I OSTVARIVANJE PROFESIONALNIH INTERESA I UNAPREĐENJE RADNOG UČINKA NA RADNOM MESTU, ODNOSNO ZA OSTVARIVANJE UTVRĐENOG DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI DRŽAVNOG ORGANA.

PREDAVAČIMA, MENTORIMA, KOUČIMA I DRUGIM REALIZATORIMA PROGRAMA PRIPADA NAKNADA ZA IZVRŠENI RAD.

REALIZATORI PROGRAMA ZA VREME IZVOĐENJA PROGRAMA OSTVARUJU PRAVO NA PLAĆENO ODSUSTVO SA RADA, ZA KOJE OSTVARUJU PRAVO NA NAKNADU PLATE KAO DA SE NALAZE NA RADU.

ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA POSEBNE PROGRAME STRUČNOG USAVRŠAVANJA, KAO I NA OPŠTI I POSEBNE PROGRAME OBUKE I PROGRAM OBUKE RUKOVODILACA KOJI SE REALIZUJU U OKVIRU PROJEKATA KOJI SE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA KOJA SU OBEZBEDILI DONATORI.

POSEBNE PROGRAME OBUKE MOGU DA SPROVODE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU, NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI, JAVNO PRIZNATI ORGANIZATORI

OBRAZOVANJA ODRASLIH KOJI SU TAJ STATUS STEKLI U SKLADU SA PROPISIMA O OBRAZOVANJU ODRASLIH I LICA KOJA ZA TO BUDU AKREDITOVANA U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

SELEKCIJA I AKREDITACIJA PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA I SPROVODIOCA PROGRAMA

ČLAN 97Z

SELEKCIJU I AKREDITACIJU PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA I SPROVODIOCA PROGRAMA SPROVODI NACIONALNA AKADEMIJA.

SELEKCIJA PREDAVAČA SPROVODI SE IZ REDA STRUČNJAKA IZ OBLASTI RELEVANTNE ZA RAD DRŽAVNIH ORGANA, PRVENSTVENO IZ REDA ZAPOSLENIH U DRŽAVNIM ORGANIMA.

PREDAVAČ SE SELEKTUJE NA OSNOVU STRUČNOG, RADNOG I PREDAVAČKOG ISKUSTVA U PREDMETNOJ OBLASTI ZA KOJU SE PRIJAVLJUJE, OBJAVLJENIH RADOVA IZ RELEVANTNE STRUČNE OBLASTI, PROVERE TRENERSKIH VEŠTINA, KAO I USPEHA U PROGRAMU OBUKE PREDAVAČA.

PROGRAM OBUKE PREDAVAČA PODRAZUMEVA STRUČNO USAVRŠAVANJE LICA SA SPECIJALISTIČKIM ZNANJEM IZ ODREĐENIH OBLASTI I SPROVODI SE RADI UNAPREĐENJA PREDAVAČKIH VEŠTINA, USVAJANJA DIDAKTIČKO METODIČKIH ZNANJA I RAZVOJA VEŠTINA PREZENTACIJE I KOMUNIKACIJE RADI PRENOŠENJA STRUČNIH ZNANJA.

IZUZETNO OD ST. 2–4. OVOG ČLANA KADA SE ZA PREDAVAČA SELEKTUJE STRANAC PROGRAM OBUKE OBUHVATA OSNOVE PRAVNOG PORETKA I ZAKONODAVNOG SISTEMA REPUBLIKE SRBIJE, ORGANIZACIJE, DELOKRUGA I NADLEŽNOSTI DRŽAVNIH ORGANA I NJIHOVOG ODNOSA PREMA DRUGIM ORGANIMA JAVNE VLASTI I IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA I OSNOVNE MERE I AKTIVNOSTI IZ STRATEŠKIH AKATA IZ OBLASTI ZA KOJU SE ANGAŽUJE.

AKREDITACIJA PREDAVAČA VRŠI SE NAKON SPROVEDENOG POSTUPKA SELEKCIJE, UPISOM U STALNU LISTU PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA OBUKE KOJA SE VODI PREMA STRUČNOJ, ODNOSNO TEMATSKOJ OBLASTI ILI VEŠTINI.

NA MENTORE I KOUČE SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE ST. 1, 2, 3, 4. I 6. OVOG ČLANA.

VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, DONOSI AKT KOJIM SE BLIŽE UREĐUJE PROGRAM SELEKCIJE, OBUKE, AKREDITACIJE I NAČINA ANGAŽOVANJA PREDAVAČA, MENTORA I KOUČA, IZNOS NAKNADA ZA NJIHOV RAD, KAO I OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA STALNE LISTE PREDAVAČA I DRUGIH REALIZATORA OBUKA.

ZA SPROVOĐENJE POSEBNIH PROGRAMA OBUKE MOGU SE AKREDITOVATI LICA KOJA ISPUNE USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KADROVA, PROSTORA, OPREME I SREDSTAVA.

LICE KOJE PODNESE ZAHTEV ZA AKREDITACIJU MORA DA IMA, ODNOSNO DA OBEZBEDI:

1) ODGOVORNO LICE, KAO I REALIZATORE OBUKE SA STALNE LISTE PREDAVAČA KOJU VODI NACIONALNA AKADEMIJA, DRUGE REALIZATORE OBUKE ANGAŽOVANE IZ REDA ZAPOSLENIH U VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA KOJE SU AKREDITOVANE U SKLADU SA PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU ILI IZ REDA ZAPOSLENIH U

NAUČNOISTRAŽIVAČKIM ORGANIZACIJAMA AKREDITOVANIM U SKLADU SA PROPISIMA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI ILI IZ REDA ZAPOSLENIH U DRUGIM JAVNO PRIZNATIM ORGANIZATORIMA AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH ILI REALIZATORE OBUKE KOJI IMAJU NAJMANJE ISTI NIVO I VRSTU OBRAZOVANJA KAO I ZAPOSLENI KOJI SU POLAZNICI OBUKE, ODNOSNO ODGOVARAJUĆEG PROGRAMA I KOJI POSEDUJU STRUČNO, RADNO I PREDAVAČKO ISKUSTVO U OBLASTI U KOJOJ SE PROGRAM SPROVODI, ODNOSNO OBJAVLJENE RADOVE IZ RELEVANTNE STRUČNE OBLASTI;

2) PROSTOR – U VLASNIŠTVU, ZAKUPU ILI PO OSNOVU UGOVORA O KORIŠĆENJU, U KOME ĆE SE SPROVESTI OBUKA, ODNOSNO REALIZOVATI PROGRAM, A KOJI NIJE MANJI OD 2M² PO POLAZNIKU OBUKE;

3) OPREMU I SREDSTVA (NAMEŠTAJ, RAČUNARE, PROJEKTORE, TABLE ZA PREZENTACIJU, I DR.) KOJI SU NEOPHODNI ZA REALIZACIJU PROGRAMA.

VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, DONOSI AKT KOJIM SE BLIŽE UREĐUJU KRITERIJUMI I MERILA KOJIMA SE DOKAZUJE ISPUNJENOST USLOVA IZ ST. 9. I 10. OVOG ČLANA, ODNOSNO POTVRĐUJE STATUS AKREDITOVANE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ILI NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE ILI JAVNO PRIZNATOG ORGANIZATORA AKTIVNOSTI OBRAZOVANJA ODRASLIH, KAO I OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA EVIDENCIJE O OVIM LICIMA.

IZBOR IZVOĐAČA POSEBNIH PROGRAMA IZMEĐU AKREDITOVANIH SPROVODIOCA OBUKA VRŠI SE SAGLASNO PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE OBLAST JAVNIH NABAVKI.

ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA PREDAVAČE, DRUGE REALIZATORE I SPROVODIOCE PROGRAMA KOJIMA JE TAJ STATUS UTVRĐEN POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVOROM, ODNOSNO SPORAZUMOM ZAKLJUČENIM SAGLASNO ZAKONU KOJIM SE UREĐUJU DONACIJE I HUMANITARNA POMOĆ.

EVIDENCIJA, AKREDITACIJA I DEPOZIT PODATAKA O PROGRAMIMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 971

NACIONALNA AKADEMIJA VODI EVIDENCIJU PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U DRŽAVNIM ORGANIMA U OKVIRU CENTRALNE EVIDENCIJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U JAVNOJ UPRAVI.

POSEBNI PROGRAMI OBUKE KOJE SAMOSTALNO OSTVARUJU DRŽAVNI ORGANI UPISUJU SE U EVIDENCIJU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRE POČETKA IZVOĐENJA, ČIME STIČU SVOJSTVO AKREDITOVANOG PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

EVIDENCIJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PORED PODATAKA O PROGRAMU, SADRŽI I PODATKE O: DRŽAVNIM ORGANIMA, ODNOSNO KORISNICIMA; UČESNICIMA; SPROVODIOCU KOME JE POVERENO IZVOĐENJE OBUKE; PREDAVAČIMA, MENTORIMA I KOUČIMA; OCENAMA USPEŠNOSTI SPROVEDENIH PROGRAMA I MATERIJALIMA KOJI SU PRIPREMLJENI ZA POTREBE ILI SU PROIZVOD PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA.

DRŽAVNI ORGANI DUŽNI SU DA NACIONALNOJ AKADEMIJI DOSTAVLJAJU PODATKE I MATERIJALE KOJI ČINE SADRŽINU EVIDENCIJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

OBLIK, NAČIN UPISA I VOĐENJA EVIDENCIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, BLIŽE PROPISUJE NACIONALNA AKADEMIJA.

VREDNOVANJE SPROVEDENIH PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

ČLAN 97J

VREDNOVANJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA OSTVARUJE SE NAROČITO NA OSNOVU GODIŠNJE OCENE NEPOSREDNOG RUKOVODIOCA O UTICAJU POHAĐANJA OBUKA NA UNAPREĐENJE OBAVLJANJA POSLA, OCENE POLAZNIKA O REALIZOVANOM PROGRAMU, OCENE REALIZATORA PROGRAMA I OCENE PROGRAMSKOG SAVETA NACIONALNE AKADEMIJE.

KRITERIJUME I MERILA ZA VREDNOVANJE PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA UTVRĐUJE NACIONALNA AKADEMIJA, U SARADNJI SA NADLEŽNIM ORGANOM ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNOJ UPRAVI, ORGANOM NADLEŽNIM U POSLOVIMA KOORDINACIJE U VEZI SA PROCESOM PRIDRUŽIVANJA I PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI, KAO I ODGOVORNIM LICIMA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA KADROVIMA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

VERIFIKACIJA PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA**ČLAN 97K**

ZA SVE PROGRAME STRUČNOG USAVRŠAVANJA KOJI SU AKREDITOVANI KOD NACIONALNE AKADEMIJE, IZDAJE SE UVERENJE (SERTIFIKAT, POTVRDA) UČESNIKU, ODNOSNO KORISNIKU PROGRAMA.

AKO PROGRAM NE SADRŽI PROVERU USPEHA, ODNOSNO PROCENU STEČENIH ZNANJA ILI VEŠTINA, IZDAJE SE UVERENJE (POTVRDA) O POHAĐANJU PROGRAMA.

AKO SE PO ZAVRŠETKU PROGRAMA VRŠI PROVERA ZNANJA UČESNIKA, ODNOSNO KORISNIKA, IZDAJE SE ODGOVARAJUĆE UVERENJE O OSTVARENOM USPEHU (SERTIFIKAT).

POTVRDU O POHAĐANJU PROGRAMA, ODNOSNO SERTIFIKAT O OSTVARENOM USPEHU, IZDAJE ORGANIZATOR PROGRAMA.

USLOVE IZDAVANJA, OBLIK UVERENJA (SERTIFIKATA, POTVRDE) I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE O IZDATIM UVERENJIMA (SERTIFIKATIMA, POTVRDAMA) BLIŽE PROPISUJE NACIONALNA AKADEMIJA.

STRUČNO USAVRŠAVANJE STAŽIRANJEM**ČLAN 97L**

DRŽAVNI SLUŽBENIK KOJI JE UPUĆEN NA STRUČNO USAVRŠAVANJE PUTEEM STAŽIRANJA NA OSNOVU PROGRAMA IZ ČLANA 97. OVOG ZAKONA ILI NA OSNOVU POSEBNOG SPORAZUMA O MEĐUNARODNOJ SARADNJI U SKLADU SA TIM PROGRAMOM (U DALJEM TEKSTU: STAŽIRANJE), OSTVARUJE SVA PRAVA IZ RADNOG ODNOSA U DRŽAVNOM ORGANU IZ KOJEG JE UPUĆEN NA STAŽIRANJE I U OBAVEZI JE DA PO OKONČANJU STAŽIRANJA OSTANE NA RADU U TOM ILI DRUGOM DRŽAVNOM ORGANU DVOSTRUKO DUŽE OD VREMENA PROVEDENOG NA STAŽIRANJU, A NAJMANJE GODINU DANA.

PO ZAVRŠENOM STAŽIRANJU DRŽAVNI SLUŽBENIK JE DUŽAN DA PRENESE I PRIMENI STEČENA ZNANJA I VEŠTINE.

DRŽAVNI SLUŽBENIK KOJI PO OKONČANJU STAŽIRANJA NE OSTANE NA RADU U DRŽAVNOM ORGANU U PROPISANOM TRAJANJU DUŽAN JE DA JEDNOKRATNO VRATI SVE TROŠKOVE STAŽIRANJA ISPLAĆENE IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE.

PRAVA I OBAVEZE DRŽAVNOG SLUŽBENIKA NA STAŽIRANJU UREĐUJU SE UGOVOROM.

VLADA BLIŽE UREĐUJE NAČIN IZBORA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA KOJI SE UPUĆUJU NA STRUČNO USAVRŠAVANJE PUTEEM STAŽIRANJA, BITNE

ELEMENTE UGOVORA O UREĐIVANJU MEĐUSOBNIH PRAVA I OBAVEZA DRŽAVNOG SLUŽBENIKA I DRŽAVNOG ORGANA IZ KOG SE UPUĆUJE NA STAŽIRANJE, NAČIN OBRAČUNA I REFUNDACIJE (VRAĆANJA) TROŠKOVA STAŽIRANJA, NAČIN PRENOŠENJA STEČENOG ZNANJA I VEŠTINA PO ZAVRŠENOM STAŽIRANJU, KAO I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA STAŽIRANJE.

Član 105.

Pripravnici se osposobljavaju za samostalan rad u skladu sa opštim aktom o uvođenju pripravnika u rad koji donosi rukovodilac i opštim programom osposobljavanja pripravnika za polaganje državnog stručnog ispita.

MENTORI U PROGRAMIMA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA PRIPRAVNIKA U DRŽAVNIM ORGANIMA JESU, PO PRAVILU, DRŽAVNI SLUŽBENICI I ZAPOSLENI KOJI IMAJU ZNAČAJNO ISKUSTVO U OBAVLJANJU RELEVANTNIH POSLOVA I KOJI SU OSTVARILI ZAPAŽENE I PRIZNATE REZULTATE U RADU DRŽAVNIH ORGANA.

MENTORSTVO U DRŽAVNIM ORGANIMA OSTVARUJE SE U SKLADU SA AKTOM, ODNOSNO PROGRAMOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, A PODRAZUMEVA NEPOSREDAN LIČNI PRENOS ZNANJA I ISKUSTAVA U ODREĐENOM TRAJANJU.

NACIONALNA AKADEMIJA PRIPREMA I SPROVODI POSEBAN PROGRAM OBUKE MENTORA I DONOSI SMERNICE ZA NJIHOV RAD.

Član 106a

Sa nezaposlenim licem rukovodilac može zaključiti ugovor o stručnom osposobljavanju bez naknade, radi stručnog osposobljavanja, odnosno sticanja radnog iskustva i uslova za polaganje državnog stručnog ispita.

Ugovor iz stava 1. ovog člana za osposobljavanje za rad lica sa srednjim obrazovanjem zaključuje se najduže na šest meseci, a ugovor za osposobljavanje za rad lica sa visokim obrazovanjem, najduže na godinu dana.

NACIONALNA AKADEMIJA OBEZBEĐUJE STRUČNU PODRŠKU, JEDINSTVENU EVIDENCIJU PROGRAMA I KOORDINACIJU STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U DRŽAVNIM ORGANIMA.

USLOVI I NAČIN SELEKCIJE KANDIDATA ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE, USLOVI RADA I NAKNADA TROŠKOVA, PLAN I PROGRAM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, MENTORSKI NADZOR, ELEMENTI UGOVORA O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU, KAO I PRAVA I OBAVEZE KORISNIKA PROGRAMA I MENTORSKOG DRŽAVNOG ORGANA PO OKONČANJU STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE, UTVRĐUJU SE PROGRAMOM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA.

PROGRAM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE DONOSI VLADA, NA PREDLOG NACIONALNE AKADEMIJE, A PROGRAME STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA DONOSE TI ORGANI.

STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE U DRŽAVNIM ORGANIMA OBAVLJA SE, PO PRAVILU, POD NEPOSREDNIM NADZOROM MENTORA, ODNOSNO STRUČNOG LICA KOJE ISPUNJAVA USLOVE ZA MENTORA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

PO OKONČANJU STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, MENTOR RUKOVODIOCU DRŽAVNOG ORGANA DOSTAVLJA IZVEŠTAJ O OSTVARENIM REZULTATIMA I USPEHU.

MEĐUSOBNA PRAVA I OBAVEZE IZMEĐU KORISNIKA STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I DRŽAVNOG ORGANA UREĐUJE SE

UGOVOROM O STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJU.

Član 158.

Služba za upravljanje kadrovima, koju obrazuje Vlada, zadužena je za stručne poslove vezane za upravljanje kadrovima u državnoj upravi.

Služba za upravljanje kadrovima oglašava interne konkurse za slobodna izvršilačka radna mesta i interne i javne konkurse za popunu položaja u organima državne uprave i službama Vlade, savetuje organe državne uprave i službe Vlade kako da upravljaju kadrovima, ~~organizuje stručno usavršavanje državnih službenika, izuzev u oblasti Evropske unije~~ PRUŽA STRUČNU POMOĆ ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE I SLUŽBAMA VLADE U PRIMENI ODREĐENIH ODREĐENIA OVOG ZAKONA I DRUGIH PROPISA DONETIH NA OSNOVU OVOG ZAKONA, OBAVLJA POSLOVE U VEZI SA ANALIZOM INDIVIDUALNIH POTENCIJALA ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE KARIJEROM DRŽAVNIH SLUŽBENIKA, pruža stručno-tehničku pomoć Visokom službeničkom savetu, obavlja stručne i tehničke poslove značajne za politiku Vlade u upravljanju kadrovima i vrši druge poslove određene zakonom ili propisom Vlade.

Službom za upravljanje kadrovima rukovodi direktor, koji je odgovoran Generalnom sekretaru Vlade.

Član 161.

Organi državne uprave dužni su da dostave podatke od kojih zavisi upis u Centralnu kadrovsku evidenciju u roku od osam dana od dana nastanka podatka.

Podaci upisani u Centralnu kadrovsku evidenciju dostupni su rukovodiocima i drugim licima koja odlučuju o pravima i dužnostima državnih službenika i upravnim inspektorima.

Svaki državni službenik ima pravo na uvid u one podatke iz Centralne kadrovske evidencije koji se odnose na njega.

SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE KADROVIMA MOŽE VRŠITI OBRADU PODATAKA UPISANIH U CENTRALNU KADROVSKU EVIDENCIJU U SVRHU IZVRŠAVANJA POSLOVA IZ SVOJE NADLEŽNOSTI.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Određivanje problema koji zakon treba da reši

Jedan od ključnih principa za ukupno unapređenje državne uprave jeste njena profesionalizacija, pri čemu je podizanje nivoa stručnosti i sposobnosti državnih službenika od naročitog uticaja na uspešno i kvalitetno obavljanje poslova, promenu načina rada i organizacione kulture u savremenim uslovima.

Stoga, organizovani i kontinuirani profesionalni razvoj državnih službenika, zasnovan na realnim potrebama i mogućnostima, ima poseban značaj.

Na tom putu, sistemski organizovano i institucionalizovano stručno usavršavanje bitno doprinosi ubrzanom procesu evropskih integracija i ispunjenju evropskih kriterijuma za uspostavljanje modernog i profesionalnog sistema državne uprave i državno-službeničkog sistema, definisanog smernicama (standardima) razvoja službeničkog sistema SIGMA-e.¹

U skladu sa tim, Strategijom reforme javne uprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, br. 9/14 i 42/14 – ispravka), kao jedan od posebnih ciljeva reforme, utvrđeno je uspostavljanje usklađenog javno-službeničkog sistema zasnovanog na zaslugama i unapređenje upravljanja ljudskim resursima, koji između ostalog, obuhvata strateške pravce razvoja i upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi koji mogu da doprinesu ukupnom unapređenju kadrovskih kapaciteta za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa reforme javne uprave. Posebno mesto daje se stručnom usavršavanju, jer se unapređenje te oblasti smatra jednim od suštinskih uslova za uspešno uspostavljanje integrisanog upravljanja i razvoja ljudskih resursa i izgradnju administrativnih kapaciteta koji mogu da obezbede podizanje nivoa kompetencija neophodnih za kvalitetno obavljanje poslova iz utvrđenog delokruga i nadležnosti, odnosno poslova celokupne javne uprave.

Imajući u vidu izneto, predviđa se „unapređenje sistema stručnog usavršavanja uspostavljanjem institucionalnog okvira i sprovođenjem mera i aktivnosti predviđenih Strategijom stručnog usavršavanja državnih službenika u Republici Srbiji” i akcionim planom za njeno sprovođenje, kao i „uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira za stručno usavršavanje zaposlenih u ostalim organima i organizacijama javne uprave na osnovu jedinstvenih programa stručnog usavršavanja za poverene poslove i definisanje pretpostavki za objedinjavanje stručnog usavršavanja službenika u celom sistemu javne uprave”.

Polazeći od navedenih prioriteta, istovremeno sa realizacijom utvrđenih mera i aktivnosti koje se odnose na pripremu i donošenje zakona kojim će se urediti osnivanje centralne nacionalne institucije za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koji u osnovi treba da ima karakteristike organizacionog propisa, neophodno je pristupiti donošenju zakona kojim će se izmeniti ili dopuniti odredbe trenutno važećeg Zakona o državnim službenicima, čime bi se obezbedili materijalni elementi unapređenja stanja u oblasti stručnog usavršavanja državnih službenika i uspostavili odnosi koji na usklađen, celovit i metodičan način podrobno uređuju sva pitanja značajna za ostvarivanje svrhe stručnog usavršavanja i sticanje funkcionalnih,

¹ Ovim standardima identifikovani su osnovni principi rada i glavni elementi statusa državnih službenika u državama članicama Evropske unije, na osnovu čega se permanentno prati i ocenjuje stepen njihove implementacije, kako u državama članicama, tako i željama kandidatima, odnosno potencijalnim kandidatima. Među ovim standardima posebno mesto zauzima „Uspostavljanje celovitog sistema stručnog usavršavanja kao neophodna pretpostavka uspešne i profesionalne državne uprave“.

primenjivih znanja državnih službenika za sprovođenje ukupnih reformskih ciljeva i principa.

U odnosu na ove potrebe, kao i zahteve da se u određenom segmentu unaprede rešenja koja nisu dala očekivane rezultate, ovaj zakon treba da reši sledeće probleme:

1) Organizacioni oblik za sprovođenje stručnog usavršavanja

U ovom delu neophodno je istovremeno sa pripremom zakona kojim se uređuje osnivanje Nacionalne akademije za javnu upravu (u daljem tekstu: Nacionalna akademija), izvršiti usklađivanje odredaba Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 81/05 – ispravka, 83/05 – ispravka, 64/07, 67/07 – ispravka, 116/08, 104/09 i 99/14), preciziranjem obima i vrste ovlašćenja Nacionalne akademije u poslovima stručnog usavršavanja državnih službenika, odnosno stručnog usavršavanja u državnim organima na koje se ovaj zakon odnosi.

2) Vrste i elementi programa stručnog usavršavanja

Rešenja iz važećeg Zakona (član 97. st. 1, 3. i 4), ne odražavaju u neophodnom obimu potrebe državnih službenika za stručnim usavršavanjem, posebno u delu unapređenja znanja i sposobnosti neophodnih državnih službenicima na rukovodećim radnim mestima u procesu utvrđivanja i sprovođenja javnih politika.

U tom smislu, Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima (u daljem tekstu: Zakon) bi trebalo programe stručnog usavršavanja sistematizovati i unaprediti do nivoa neophodnog za ukupno zadovoljenje potreba kako državnih službenika na nerukovodećim, tako i državnih službenika na rukovodećim radnim mestima, ali i državnih organa radi obezbeđenja zakonitog, celishodnog i efikasnog izvršavanja poslova iz njihovog delokruga, odnosno nadležnosti, uz što manje troškova za upravu, građane i privredne subjekte, i to:

a) Opšti program obuke trebalo bi da obuhvata Uvodni program obuke i Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima u cilju obezbeđivanja uslova za permanentno usavršavanje i unapređenje nivoa znanja i veština državnih službenika za obavljanje konkretnih funkcija, aktivnosti i zadataka iz utvrđenog delokruga, odnosno poslova državnih organa, ali i da omogući ostvarivanje strateških pravaca reforme i sprovođenje utvrđenih javnih politika. U tom smislu, Uvodni program obuke ima za cilj da stručno osposobi državne službenike koji po prvi put zasnivaju radni odnos u državnom organu i da ih pripremi za polaganje državnog stručnog ispita, a Program kontinuiranog stručnog usavršavanja državnih službenika u državnim organima da podigne nivo njihovih stručnih i praktičnih znanja i veština u svim opštim i posebnim temama koje su zajedničke ili odlikuju većinu korisnika.

b) S obzirom da je propoznata posebna potreba za stručnim usavršavanjem državnih službenika koji se pripremaju ili su raspoređeni na rukovodeća radna mesta za ostvarivanje funkcija državnog organa i kvalitetno utvrđivanje i sprovođenje javnih politika, novi Zakon bi trebalo da obezbedi uvođenje Programa obuke rukovodilaca.

v) Posebni programi stručnog usavršavanja bi trebalo da omoguće usavršavanje državnih službenika u skladu sa specifičnim potrebama iz delokruga i nadležnosti državnih organa, odnosno ostvarivanje potreba u vezi sa pojedinim radnim mestima, vrstama poslova ili posebnih grupa korisnika. Posebno je važno obezbediti stručno usavršavanje članova pregovaračkog tima i pregovaračkih grupa i drugih relevantnih grupa u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno potreba koje proizlaze iz tog procesa.

Od posebnog značaja za unapređenje programa stručnog usavršavanja jeste njihova standardizacija i utvrđivanje obaveznih elemenata programa (npr. razlog za

donošenje programa i cilj koji se želi ostvariti njegovom realizacijom; oblast stručnog usavršava; opis programa i tematskih celina; državni organi kojima je namenjen; opis ciljne grupe korisnika obuke i najmanji i optimalan broj polaznika; projekcija troškova programa po jednom korisniku; oblici, metode i nosioci realizacije; očekivani efekti u podizanju nivoa znanja i veština polaznika; način vrednovanja i verifikacije).

3) Kriterijumi, merila i način utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem

Kvalitet stručnog usavršavanja u velikoj meri zavisi od kvaliteta analize potreba za stručnim usavršavanjem. Ovaj proces podrazumeva sprovođenje analize više međusobno povezanih elemenata koji u ukupnom zbiru odražavaju potrebe državnih službenika i državnih organa za tematskim jedinicama u okviru opštih i posebnih programa stručnog usavršavanja. Trenutno važeći zakon ne uređuje ovo važno pitanje, a samo delimično je uređeno podzakonskim propisom – Uredbom o stručnom usavršavanju državnih službenika („Službeni glasnik RS”, broj 25/15).

Stoga je Zakon potrebno dopuniti propisivanjem kriterijuma, merila i načina utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, nadležnost Nacionalne akademije u ovim poslovima (npr. da vrši razvoj jedinstvene metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama državnih organa, sprovodi postupak utvrđivanja potreba za programe koje ona realizuje i pruža stručnu podršku državnim organima za utvrđivanje potrebe za posebnim programima obuke) i slično.

4) Priprema, donošenje i sprovođenje programa stručnog usavršavanja

Ostvarivanje svrhe stručnog usavršavanja državnih službenika podrazumeva multidisciplinarni pristup, multidisciplinarnost, interaktivnost, integrisanost procesa, po potrebi i individualni pristup, kao i korišćenje modernih tehnologija. Takođe, neophodno je obezbediti da instrumenti stručnog usavršavanja budu prilagođeni potrebama i prioritetima državnih službenika, naročito zato što su resursi definisani i ograničeni. Određivanje adekvatnog institucionalnog okvira od ključne je važnosti za uspešnost sprovođenja procesa stručnog usavršavanja.

Imajući u vidu nove tendencije razvoja sistema stručnog usavršavanja državnih službenika i shodno tome potrebu za osnivanjem Nacionalne akademije, institucionalni zahtevi prevazišli su postojeće mogućnosti predviđene važećim Zakonom (član 97. stav 1. i član 97a).

U tom smislu, novi Zakon bi trebalo da omogućiti uspostavljanje adekvatnog institucionalnog okvira za sprovođenje procesa stručnog usavršavanja.

Preciznije, trebalo bi predvideti da Opšti programe obuke i Program obuke rukovodilaca donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta, a da posebne programe obuke donose državni organi, izuzev posebnog programa koji se odnosi na pregovarački tim i pregovaračke grupe i druge relevantne grupe u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji koji bi donosio organ u čijem delokrugu su poslovi koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji – po prethodno pribavljenoj saglasnosti organa u čijem delokrugu su oblasti obuhvaćene odgovarajućim pregovaračkim poglavljem.

Sprovođenje opštih programa trebalo bi poveriti Nacionalnoj akademiji, a posebne programe obuke trebalo bi da sprovedu organi koji ih donose, uz mogućnost da njihovo izvođenje povere i Nacionalnoj akademiji.

Pored toga, trebalo bi inovativno propisati i moguće oblike u kojima se organizuju i sprovedu programi stručnog usavršavanja (predavanja, seminari, treninzi, radionice, okrugli stolovi, konferencije, stažiranja, koučing, mentorstvo, studijske posete, elektronsko učenje i dr.).

5) Predavači i drugi realizatori i sprovodioci programa

Važeći Zakon propisuje da programe stručnog usavršavanja državnih službenika, po pravilu, realizuju zaposleni u organima državne uprave, službama Vlade i drugim državnim organima, kao i stručnjaci iz oblasti značajnih za rad državne uprave (član 97a stav 3). Na ovaj način utvrđena je prioritetna kategorija predavača, a ostali realizatori i sprovodioci programa definisani su na ograničavajući način koji negativno utiče na mogućnosti angažovanja drugih lica shodno zahtevanoj temi i kvalitetu obuke. Takođe, važećim zakonom nisu predviđena pravila u vezi sa selekcijom i akreditacijom predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa.

U tom smislu, neophodno je obezbediti izbor najkvalitetnijih predavača u skladu sa vrstom i tematskim oblastima programa, oblicima i metodima izvođenja stručnog usavršavanja i ponuđenom cenom usluge. Pored toga, mora postojati potpuna ravnopravnost zainteresovanih lica koja ispunjavaju uslove za izvođenje stručnog usavršavanja. Konačno, neophodno je obezbediti da se procedure izbora predavača odvijaju u skladu sa načelima efikasnosti i ekonomičnosti.

Imajući u vidu potrebe unapređenja sistema stručnog usavršavanja, novi Zakon bi trebalo da precizira i sledeće: ko može biti predavač ili drugi realizator i sprovodilac programa obuke; uslove selekcije i akreditacije predavača i drugih realizatora i sprovodioca programa obuke; nadležnost za sprovođenje postupka selekcije i akreditacije subjekata koji realizuju programe obuke; program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, naknade za njihov rad i način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka; kriterijume i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju drugih sprovodioca programa obuke, odnosno potvrđivanje statusa akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima.

Od izuzetnog značaja je omogućavanje selekcije i akreditacije stranca kao predavača, uz minimalne uslove koji podrazumevaju program obuke koji obuhvata osnove pravnog poretka i zakonodavnog sistema Republike Srbije, organizacije, delokruga i nadležnosti državnih organa i njihovog odnosa prema drugim organima javne vlasti i imaocima javnih ovlašćenja i osnovne mere i aktivnosti iz strateških akata iz oblasti za koju se angažuje, a koji se može organizovati i realizovati i on-line.

6) Evidencija, akreditacija i depozit podataka o programima stručnog usavršavanja

Evidencije koje se u različitim oblicima i sadržaju vode u vezi sa stručnim usavršavanjem u skladu sa važećim režimom u najvećem su u nedovoljnom obimu i/ili neažurne i nepotpune, što sve ima za posledicu da podaci o programima, polaznicima obuka, verifikaciji programa obuka, predavača i drugo, ne daju pozitivne efekte i ne mogu se koristiti kao metod „upravljanja znanjem”.

U tom smislu, radi obezbeđivanja uslova za ukupno praćenje stanja u oblasti stručnog usavršavanja, Zakonom bi trebalo propisati da Nacionalna akademija vodi evidencije o programima stručnog usavršavanja u državnim organima. Takođe, trebalo bi utvrditi obavezne podatke koje državni organi treba da dostavljaju za upis u ovu evidenciju, kao i obavezu dostavljanja podataka i materijala koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja. Pored toga, trebalo bi predvideti i koje podatke evidencija, pored podataka o programu, sadrži (npr. podatke o državnim organima, odnosno korisnicima; učesnicima; sprovodiocu kome je povereno izvođenje obuke; predavačima, mentorima i koučima; ocenama uspešnosti sprovedenih programa i materijalima koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja i tome slično).

7) Vrednovanje sprovedenih programa stručnog usavršavanja

Način uređenja pitanja vrednovanja programa stručnog usavršavanja i njihovog sprovođenja u praksi, jedna je od ključnih pretpostavki za stepen realizacije željenih efekata stručnog usavršavanja. Neophodno je obezbediti objektivnost ocenjivanja sadržaja, metoda i učesnika u izvođenju stručnog usavršavanja, kao i konkretne posledice dobijenih rezultata ocenjivanja. Evaluacija efekata stručnog usavršavanja mora se vršiti i nezavisno od evaluacije koju obavljaju sami realizatori obuke. Ona mora obuhvatiti ocenu zaposlenog koji je bio na stručnom usavršavanju, ali i ocenu njegovog neposrednog rukovodioca.

8) Verifikacija programa stručnog usavršavanja

Jedan od ključnih elemenata za uređenje sistema stručnog usavršavanja je verifikacija programa stručnog usavršavanja. Budući da ovo pitanje nije uređeno važećim Zakonom potrebno je utvrditi modalitete u vezi sa izdavanjem uverenja (sertifikata, potvrda) učesnicima obuka, u odnosu na to da li je na završetku obuke vršena provera znanja polaznika.

Takođe, trebalo bi utvrditi i nadležnost za izdavanje uverenja (sertifikata, potvrda), kao i obavezu propisivanja bližih pravila u vezi sa izdavanjem uverenja (sertifikata, potvrda).

9) Program osposobljavanja pripravnika

Kompatibilno rešenjima o mentorima u realizaciji programa stručnog usavršavanja, trebalo bi izvršiti dopunu člana 105. Zakona o državnim službenicima, odnosno urediti pitanja i u vezi sa mentorstvom u programu osposobljavanja pripravnika za rad u državnom organu. U tom smislu, trebalo bi propisati da mentori mogu biti, po pravilu, državni službenici koji imaju značajno iskustvo u obavljanju relevantnih poslova, koji su ostvarili zapažene i priznate rezultate u radu državnih organa. Takođe, trebalo bi predvideti da se mentorstvo u državnim organima ostvaruje u skladu sa aktom, odnosno odgovarajućim programom, kao i da podrazumeva neposredan lični prenos znanja i iskustava u određenom trajanju. Konačno, neophodno je utvrditi i obavezu pripreme i sprovođenja posebnog programa obuke mentora i donošenje smernice za njihov rad od strane Nacionalne akademije, radi obezbeđenja standardizacije ovog procesa.

10) Ugovor o stručnom osposobljavanju

Odredbama novog Zakona trebalo bi unaprediti važeći član 106a Zakona, tako što bi se bliže propisala sadržina programa stručnog osposobljavanja, nadležnost za donošenje programa, mentorstvo u stručnom osposobljavanju i međusobna prava i obaveze korisnika stručnog osposobljavanja i državnog organa.

11) Delokrug Službe za upravljanje kadrovima

Uspostavljanje sistema za upravljanje ličnim razvojem i karijerom državnih službenika jedna je od ključnih funkcija u upravljanju ljudskim resursima. Iako prepoznata u Strategiji reforme javne uprave u Republici Srbiji, ova funkcija do sada nije na odgovarajući način uređena u normativnom okviru državno-službeničkog sistema. Imajući u vidu da je Strategijom reforme javne uprave u Republici Srbiji i akcionim planom za njeno sprovođenje postavljen okvir za politiku upravljanja ljudskim resursima i potrebu unapređenja instrumenata za strateško upravljanje ljudskim resursima u državnoj upravi, trebalo bi predložiti da Služba za upravljanje kadrovima, koja već ima izgrađene kapacitete u vezi sa poslovima koji se odnose na upravljanje karijerom, analizu individualnih potencijala za razvoj, izradu individualnih planova razvoja i karijerno savetovanje državnih službenika, obavlja poslove u vezi sa analizom individualnih potencijala za razvoj i upravljanje karijerom državnih službenika.

U vezi sa izvršavanjem ovih, ali i drugih nadležnosti Službe za upravljanje kadrovima postoji potreba da se uredi pitanje davanja ovlašćenja Službi da može vršiti obradu podataka upisanih u Centralnu kadrovsku evidenciju u svrhu izvršavanja svojih nadležnosti.

12) Popunjavanje radnih mesta preuzimanjem

Pored navedenog, izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima vrši se usklađivanje sa odredbama Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave u pogledu načina popunjavanja radnih mesta u državnim organima putem premeštaja. Naime, važećim odredbama Zakona o državnim službenicima propisan je osnov za preuzimanje državnog službenika samo iz drugog državnog organa ali ne iz organa autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, gradske opštine, službe i organizacije koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, prema posebnom zakonu. Prema članu 91. Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, broj 21/16), predviđeno je da poslodavac, u smislu člana 4. ovog zakona, može preuzeti, između ostalog, iz državnog organa, bez konkursa, službenika koji je u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Imajući u vidu da je jedan od posebnih ciljeva Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Republici Srbiji 2015–2017. godine, uspostavljanje usklađenog javno-službeničkog sistema zasnovanog na zaslugama i unapređenje upravljanja ljudskim resursima, potrebno je uskladiti zakone kojima se uređuju državno službenički sistem i službenički sistem u organima autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave dodatnim uređivanjem instituta premeštaja u Zakonu o državnim službenicima, kako bi se propisao pravni osnov za preuzimanje službenika zaposlenih na neodređeno vreme u organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i organu gradske opštine, službi i organizaciji koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, prema posebnom zakonu, u državne organe.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima predlaže se u cilju stvaranja upotpunjenog i jasnijeg pravnog okvira kojim će se unaprediti sistem stručnog usavršavanja državnih službenika u Republici Srbiji, čime će se doprineti stvaranju delotvorne i efikasne državne uprave u službi građana i privrede.

U odnosu na trenutno važeća rešenja kojima se uređuju prava i dužnosti državnih službenika i državnih organa u vezi sa stručnim usavršavanjem, predložena rešenja na novim osnovama uređuju sva pitanja neophodna za ostvarivanje funkcije stručnog usavršavanja. Opšti cilj predloženih rešenja jeste pre svega, da se obezbede celovitost, sveobuhvatnost i održivost znanja i veština državnih službenika i ukupnih administrativnih kapaciteta za ostvarivanje ciljeva i principa reforme kako državne, tako i javne uprave u celini.

Posebni ciljevi predloženih rešenja odnose se na:

- 1) *Unapređenje prava na stručno usavršavanje* (postizanje ovog cilja moguće je uvođenjem u sistem stručnog usavršavanja kategorije rukovodilaca – državni službenici na rukovodećim radnim mestima);
- 2) *Unapređenje kvaliteta i delotvornosti stručnog usavršavanja* (ispunjenje ovog cilja moguće je ostvariti: definisanjem programa i njihovih elemenata; definisanjem kriterijuma, merila i načina utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem; propisivanjem pravila u vezi sa pripremom, donošenjem i sprovođenjem programa

stručnog usavršavanja; definisanjem lica ovlašćenih za sprovođenje utvrđenih programa, kao i pravila u vezi sa njihovom selekcijom i akreditacijom; uvođenjem pravila u vezi sa vođenjem evidencija, akreditacijom i depozitom podataka o programima stručnog usavršavanja; uvođenjem pravila o vrednovanju i verifikaciji programa stručnog usavršavanja; unapređenjem pitanja mentorstva; preciznijim uređenjem ugovora o stručnom osposobljavanju);

3) *Unapređenje efikasnosti procesa stručnog usavršavanja* (ispunjenje ovog cilja moguće je definisanjem novog institucionalnog okvira za stručno usavršavanje i utvrđivanjem uloga i obaveza državnih organa u vezi sa poslovima stručnog usavršavanja, a naročito definisanjem uloge Nacionalne akademije u sistemu stručnog usavršavanja državnih službenika).

U pogledu predložene odredbe Zakona o državnim službenicima kojim se dodatno uređuje institut preuzimanja, odnosno da u državni organ mogu da budu preuzeti službenici zaposleni na neodređeno vreme u organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i organ gradske opštine, službe i organizacije koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, prema posebnom zakonu, ukoliko se o tome dogovore rukovodici tih organa, službi ili organizacija i ako se službenik saglasi sa premeštajem, postiže se cilj koji se odnosi na uspostavljanje dalje usaglašenosti službeničkih sistema uređenih Zakonom o državnim službenicima i Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave. S obzirom da je preuzimanje državnih službenika u organe autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: AP i JLS) propisano Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, predloženom odredbom Zakona o državnim službenicima postiže se cilj da se preuzimanje u okviru službeničkih sistema može vršiti „obostrano“, odnosno kako službenika iz organa sa lokalnog nivoa u državne organe, tako i službenika iz organa AP i JLS u državne organe.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Imajući u vidu pravnu prirodu otvorenih pitanja u vezi sa sistemom stručnog usavršavanja i drugim pitanjima koji su predmet uređenja ovog propisa, izmene i dopune važećeg Zakona o državnim službenicima su jedini način za rešavanje uočenih problema.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Polazeći od strateških prioriteta, istovremeno sa realizacijom utvrđenih mera i aktivnosti koje se odnose na pripremu i donošenje zakona kojim će se urediti osnivanje Nacionalne akademije, koji u osnovi treba da ima karakteristike organizacionog propisa, neophodno je pristupiti donošenju zakona kojim će se radi usaglašavanja izmeniti ili dopuniti odredbe trenutno važećeg Zakona o državnim službenicima. Takođe, predložene izmene i dopune Zakona koje uređuju funkcionalni aspekt stručnog usavršavanja državnih službenika, ali i popunjavanja radnih mesta preuzimanjem, materija su koja se isključivo reguliše zakonom.

5. Na koga će i kako uticati predložena rešenja

Ovaj zakon imaće pozitivan uticaj na sve državne službenike. Imajući u vidu da predviđena rešenja bitno unapređuju sistem stručnog usavršavanja, državnim službenicima će biti omogućeno da na delotvorniji i efikasniji način koriste svoje pravo na stručno usavršavanje. Kako se Zakonom stvaraju uslovi za pripremu i sprovođenje svrsishodnih programa stručnog usavršavanja, opravdano je očekivati unapređen nivo znanja, sposobnosti i veština državnih službenika, što će imati uticaj ne samo na razvoj karijere državnog službenika kao pojedinca, već i na unapređenje izvršavanja funkcija organa u sistemu državne uprave.

Posebnu ulogu u skladu sa novim Zakonom imaju državni službenici raspoređeni na rukovodeća radna mesta. Za njihove potrebe utvrđena je posebna vrsta programa stručnog usavršavanja čije će sprovođenje omogućiti sticanje specifičnih znanja i veština, kao i unapređenja sposobnosti za uspešno ostvarivanje funkcije rukovođenja. S druge strane, njihova uloga u procesu utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem, kao i u vezi sa pripremom, donošenjem, sprovođenjem i verifikovanjem programa stručnog usavršavanja zahteva posebnu pažnju i dodatno angažovanje u okviru obavljanja rukovodeće funkcije, naročito kada je u pitanju primena novih zakonskih rešenja.

Primena Zakona uticaće direktno na sve organe državne uprave i službe Vlade (ali i druge državne organe na čije zaposlene se primenjuje Zakon o državnim službenicima), odnosno na državne službenike zaposlene u tim organima koji obavljaju poslove u vezi sa stručnim usavršavanjem. Imajući u vidu da je potrebno obezbediti da nove funkcije stručnog usavršavanja budu uvedene, da unutrašnja organizacija prati funkcionalne potrebe, kao i da administrativni i tehnički kapaciteti za obavljanje poslova u vezi sa stručnim usavršavanjem podržavaju potrebe unapređenja ovog sistema, neophodno je da sva lica uključena u ovaj proces ulože dodatni napor u cilju uspešne primene novih zakonskih rešenja. Poseban značaj u institucionalnom smislu ima osnivanje Nacionalne akademije.

Takođe, očekuje se pozitivan uticaj Zakona na visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznate organizatore obrazovanja odraslih koji su taj status stekli saglasno propisima o obrazovanju odraslih i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa odredbama ovog zakona, u smislu otvaranja mogućnosti za proširenje osnovne/obavljanje registrovane delatnosti. To istovremeno podrazumeva i odgovarajuće stručne i administrativno-tehničke pripreme navedenih lica da bi ispunili uslove za akreditaciju ili priznavanje statusa akreditovanog sprovodioca programa stručnog usavršavanja.

U manjem obimu predložena rešenja će imati uticaj i na lica koja su, po trenutno važećim propisima, odlukom nadležnog organa stekla status lica koja sprovode programe, odnosno status realizatora programa (predavača, mentora, kouča i sl.) i akreditovana ili na drugi način ovlašćena da učestvuju u sprovođenju, odnosno realizaciji programa i koja se nalaze na postojećim listama lica ovlašćenih za sprovođenje, odnosno realizaciju programa. Naime, ova lica zadržavaju stečeni status i nastavljaju da sprovode, odnosno realizuju programe na kojima jesu ili na kojima budu angažovani – dok ne budu akreditovani i upisani u stalnu listu predavača i drugih realizatora obuke ili evidenciju o akreditovanim sprovodiocima obuke, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Celina predloženih rešenja je takva da s jedne strane, obezbeđuje kontinuitet u ostvarivanju funkcije stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave i nesmetan

prelazak na novi sistem koji će se uspostaviti po osnivanju Nacionalne akademije, a s druge strane stvara mogućnost da ova lica nastave sa ostvarivanjem tog prava u istom obimu i nakon početka primene unapređenog pravnog režima u oblasti stručnog usavršavanja u jedinicama lokalne samouprave, s optimalnim rokom u kome mogu da potvrde taj status u skladu sa zakonom. Pored ovih lica, Zakon će imati uticaj na druga lica koja će po ovom zakonu prvi put steći status akreditovanog realizatora, odnosno sprovodioca programa stručnog usavršavanja, ali samo u minimalnom obimu koji podrazumeva vreme utvrđeno zakonskim rokovima za rešavanje u ovim upravnim stvarima i trošak utvrđen republičkim administrativnim taksama.

Konačno, očekuje se da primena novih zakonskih rešenja pozitivno utiče i na građane i privredu s obzirom da proces unapređenog stručnog usavršavanja treba da doprinese kvalitetnijem, delotvornijem i efikasnijem pružanju usluga.

Predloženo rešenje koje se odnosi na popunjavanje radnih mesta premeštajem službenika iz organa AP i JLS, pozitivno će uticati pre svega na službenike koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme u navedenim organima, čime se izjednačavaju sa državnim službenicima u pogledu mogućnosti da budu preuzeti kako u organe AP i JLS tako i u državne organe. Takođe, pozitivan uticaj ogleđa se i u doslednijem ostvarivanju načela jednake dostupnosti radnih mesta utvrđenog Zakonom o državnim službenicima i širih mogućnosti za državne organe pri popunjavanju radnog mesta po osnovu preuzimanja jer bi se krug zaposlenih koji mogu biti preuzeti odnosio i na državne službenike u drugim državnim organima kao i na službenike u organima autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, kao i organu gradske opštine, službi i organizaciji koje osniva nadležni organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i gradske opštine, prema posebnom zakonu, što doprinosi daljem razvoju profesionalizacije javne uprave.

6. Troškovi koje će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća

Imajući u vidu predloženu celinu uređenja oblasti stručnog usavršavanja u javnoj upravi i vezu sa zakonom (Predlog zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu) čije je uređenje povezano pitanje sa rešenjima sadržanim u ovom predlogu zakona (saglasno kome su planirana sredstva za sprovođenje programa stručnog usavršavanja državnih službenika prema trenutno važećim kriterijumima – u iznosu od 0.01% ukupnih sredstava obezbeđenih za plate svih zaposlenih u organima državne uprave i službama Vlade), za primenu ovog Zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

Imajući u vidu oblast koju uređuje, primena neće stvoriti posebne troškove privredi (naročito ne malim i srednjim preduzećima).

Troškovi lica koja će po ovom zakonu ostvarivati pravo na akreditaciju za realizatore, odnosno sprovodioca programa stručnog usavršavanja su minimalni i odnose se samo na takse za spise i radnje koje su utvrđene Zakonom o republičkim administrativnim taksama (za zahtev – 310 RSD i za rešenje kojim se odobrava akreditacija – 520 RSD).

Ovo se posebno odnosi na lica kojima se može priznati status akreditovanog sprovodioca programa stručnog usavršavanja (visokoškolske ustanove, naučnoistraživačke organizacije i drugi javno priznati organizatori obrazovanja odraslih), budući da su već akreditovani u skladu sa propisima koji predviđaju kompatibilne uslove za akreditaciju u pogledu prostora i opreme, te se ne očekuje da će ovaj zakon izazvati posebne ili dodatne troškove za te namene.

Ostala lica koja se po odredbama ovog zakona akredituju za sprovodioce programa stručnog usavršavanja potrebno je da obezbede minimum uslova u pogledu prostora i opreme, kako bi se ostvarila svrha uspostavljanja saradnje odnosno sprovođenje programa stručnog usavršavanja. U tom smislu, nije neophodno da prostorom raspoložu u vlasništvu ili po osnovu zakupa, dovoljan je bilo koji drugi osnov korišćenja, što je prevashodno značajno za udruženja i druge neprofitne organizacije koje mogu u manjem obimu, ako je delatnost predviđena statutom i u vezi sa statutarnim ciljevima, neposredno obavljati delatnost kojom se stiče dobit u skladu sa zakonom.

7. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Pravilno postavljen proces stručnog usavršavanja trebalo bi posmatrati kao investiciju, a ne kao trošak. Ovo naročito kada se ima u vidu da državno-službenički sistem Republike Srbije predstavlja relativno zatvoreni sistem u kome je oslonac prvenstveno na kadrove koji se nalaze u okviru tog sistema od samog početka svoje karijere kroz njihovo napredovanje i horizontalno ili vertikalno premeštanje unutar sistema. Državna uprava koja kreativno doprinosi utvrđivanju delotvornih i sprovodivih javnih politika, koja obezbeđuje delotvorno i efikasno rešavanje brojnih upravnih stvari u različitim upravnim oblastima, koja kroz inspekcijski nadzor preventivno sprečava enormne rizike po ljudski život, zdravlje i životnu sredinu, suzbija „sivu ekonomiju” i obezbeđuje zakonito postupanje i ponašanje pravnih i fizičkih lica, koja vodi ažurne i potpune evidencije, koje su međusobno umrežene i omogućavaju jednostavno utvrđivanje i ostvarivanje prava i obaveza, koja deluje u skladu sa principima pravne sigurnosti i predvidivosti, koja raspolaze sposobnostima da predvidi i predupredi buduće neizvesne događaje ili smanji štetu koja iz toga može da proistekne (poplave, migrantska kriza i sl.) je uprava koja ne može postojati bez profesionalaca kojima je obezbeđeno permanentno usavršavanje i usvajanje novih znanja i veština kroz različite oblike stručnog usavršavanja. Pozitivni efekti na privredu i građane su enormni u odnosu na troškove ulaganja u stručno usavršavanje, koji su planirani i uređeni restriktivno i u obimu koji ne prevazilazi do sada izdvajana sredstva u budžetu za ovu namenu.

8. Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Zakonom se stvaraju uslovi za pojavu novih privrednih subjekata koji bi obavljali delatnosti u vezi za sprovođenje posebnih programa obuke u slučaju da su akreditovani u skladu sa novim Zakonom.

Imajući u vidu da je predviđeno da posebne programe obuke mogu da sprovede visokoškolske ustanove koje su akreditovane u skladu sa propisima o visokom obrazovanju, naučnoistraživačke organizacije koje su akreditovane u skladu sa propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, javno priznati organizatori obrazovanja odraslih koji su taj status stekli saglasno propisima o obrazovanju odraslih i lica koja za to budu akreditovana u skladu sa rešenjima sadržanim u Zakonom stvaraju se uslovi za tržišnu utakmicu.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 28. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 81/07 – prečišćen tekst, 69/08, 98/12 i 87/13), doneo je Rešenje o obrazovanju

Posebne radne grupe za pripremu teksta nacrtu zakona o centralnoj instituciji za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koja je u okviru zadatka da pripremi tekst tog zakona, pripremila neophodna usklađivanja materijalnih elemenata stručnog usavršavanja državnih službenika sadržanih u odredbama Zakona o državnim službenicima sa organizacionom formom stručnog usavršavanja u javnoj upravi koja se utvrđuje Predlogom zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

U radu Posebne radne grupe učestvovali su predstavnici organa čiji je delokrug povezan sa sadržinom ovih zakona. Pored predstavnika Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave u radu na pripremi teksta zakona učestvovali su i predstavnici Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, Službe za upravljanje kadrovima, Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i Pravosudne akademije.

Konsultativni proces o tekstu zakona kojim se vrše izmene i dopune Zakona o državnim službenicima započeo je u toku pripreme predloga ovog zakona, kada je radna verzija zakona – 12.12.2017. godine, data na uvid javnosti, objavljivanjem na sajtu Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave.

Tom prilikom, Ministarstvo je pozvalo državne organe i druge imaoce javnih ovlašćenja, kao i državne službenike i zaposlene u sistemu javne uprave, stručnu javnost i ostale zainteresovane subjekte da se upoznaju sa radnom verzijom Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i dostave svoje komentare, predloge i sugestije.

Ovaj proces je bio izuzetno interaktivan, a u njemu su uzeli učešće predstavnici državnih organa, državni službenici i nevladin sektor (NALED, Beogradski fond za političku izuzetnost i dr.). Svi komentari i predlozi za unapređenje teksta radne verzije zakona uzeti su u razmatranje, a pomogli su definisanju rešenja predloženih u Predlogu zakona.

Nakon što je Posebna radna grupa pripremila tekst zakona i podnela izveštaj o izvršenom zadatku ministru državne uprave i lokalne samouprave, na predlog Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Odbor za pravni sistem i državne organe doneo je Zaključak 05 broj: 011-3613/2017-1 od 19. aprila 2017. godine, kojim je određeno sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i utvrđen Program javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima.

Javna rasprava o tekstu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima sprovedena je od 24. aprila do 15. maja 2017. godine.

Program javne rasprave, sa tekstom zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i priložima utvrđenim Poslovníkom Vlade, objavljeni su na internet stranici Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave <http://www.mduls.gov.rs/aktivnosti-obavestenja>, sa pozivom svim zainteresovanim stranama da u toku trajanja javne rasprave dostave svoje komentare, predloge i sugestije za unapređenje teksta zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima, na e-mail adresu: nacionalna.akademija@mduls.gov.rs ili putem pošte na adresu: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Beograd, Birčaninova 6. Istovremeno, tekst navedenog zakona, sa priložima i pozivom za dostavljanje komentara, predloga i sugestija objavljen je i na portalu e-uprava.

Učesnici u javnoj raspravi bili su predstavnici državnih organa, predstavnici stranih diplomatskih misija u Republici Srbiji, međunarodnih organizacija i tela i donatorske zajednice, predstavnici akademske javnosti i eminentni stručnjaci u ovoj oblasti, predstavnici nevladinog sektora, kao i ostali zainteresovani subjekti.

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, u saradnji sa Kancelarijom Evropske unije u Beogradu i Savetom Evrope, organizovalo je okrugle stolove na

kojima je predstavljen tekst zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima, i to po jedan u Nišu i Novom Sadu i dva u Beogradu. Učesnici u javnoj raspravi pokazali su veliku zainteresovanost za participaciju u okruglim stolovima, tako da je ovim skupovima prisustvovalo ukupno 362 učesnika.

Učesnici okruglih stolova uzeli su aktivno učešće i izneli svoje komentare o tekstu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima. Posebno je pohvaljen sistemski pristup u zakonodavnoj aktivnosti Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave u pripremi zakona koji uređuju stručno usavršavanje u javnoj upravi, odnosno istovremeni rad na pripremi zakona organizacione prirode, koji uređuje osnivanje Nacionalne akademije za javnu upravu i ovog zakona koji uređuje materijalne elemente stručnog usavršavanja u državnim organima.

Predlozi i pitanja izneti u diskusiji na održanim okruglim stolovima uglavnom su bili u pravcu razjašnjenja, odnosno pojašnjenja konceptualnih i pojedinačnih rešenja sadržanih u Predlogu zakona, što je doprinelo boljem razumevanju sadržine zakona i cilja koji se njegovim donošenjem želi postići.

Neophodan nivo korelacije učesnika u debati, pored mogućnosti neposredne interakcije, obezbedilo je i korišćenje komunikacionog alata sli.do i virtuelna diskusija prisutnih učesnika pojedinačnih okruglih stolova, koji su bili u prilici da iznesu dodatne komentare, predloge i sugestije ne samo o tekstu Predloga zakona, već i o odgovorima i izjašnjenjima predstavnika predlagača Predloga zakona u vezi sa prethodno u diskusiji iznetim pitanjima i sugestijama.

Najveće interesovanje učesnika okruglih stolova odnosilo se na pitanja u vezi sa kriterijumima, merilima i načinom utvrđivanja potreba za stručnim usavršavanjem; predavačima i drugim realizatorima i sprovodiocima programa i njihovom selekcijom i akreditacijom; sredstvima za sprovođenje programa stručnog usavršavanja, kao i sa stručnim osposobljavanjem pripravnika u državnim organima.

Međutim, polazeći od izjašnjenja predstavnika predlagača Predloga zakona, obrazloženog potrebom obezbeđenja usklađenosti sa pravnim sistemom i ukupnim odnosima koji se u oblasti stručnog usavršavanja uspostavljaju osnivanjem Nacionalne akademije za javnu upravu, učesnici okruglih stolova načelno su potvrdili potrebu uspostavljanja predstavljenih standarda i kriterijuma koji na celovit način treba da ostvare svrhu stručnog usavršavanja i sticanja funkcionalnih, primenjivih znanja državnih službenika. Stoga, nisu izneti posebni predlozi za određene izmene ili dopune Predloga zakona.

Komentari, predlozi i sugestije koji su u toku trajanja javne rasprave dostavljeni Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave putem elektronske pošte uzeti su razmatranje, a svi oni koji su u duhu koncepta na kome se zakon zasniva i usmereni na poboljšanje predloženog teksta su prihvaćeni i uneti u tekst Predloga zakona.

10. Koje će mere tokom primene zakona biti sprovedene da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona

Primena novog Zakona podrazumeva sprovođenje sledećih mera:

- 1) Razvoj metodologije i standardnih instrumenata koji omogućavaju kontinuirano i fleksibilno praćenje i prilagođavanje programa obuke u skladu sa potrebama državnih organa i sprovođenje postupka utvrđivanja potreba za programe koje priprema i sprovodi Nacionalna akademija;
- 2) Utvrđivanje potrebe za stručnim usavršavanjem razmatra i usvaja Programski savet Nacionalne akademije, koja istu razvija u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj

- uniji, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima;
- 3) Utvrđivanje potreba za posebne programe obuke sprovode državni organi, uz stručnu podršku Nacionalne akademije;
 - 4) Opšti program obuke priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima, a u tematskoj oblasti Evropska unija u saradnji sa organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji;
 - 5) Program obuke rukovodilaca priprema, sprovodi i razvija Nacionalna akademija, u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima;
 - 6) Opšti program obuke i Program obuke rukovodilaca, za svaku godinu donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, po prethodno pribavljenom mišljenju Visokog službeničkog saveta;
 - 7) Posebne programe obuke donosi rukovodilac, odnosno drugi nadležni organ, za svaku godinu, prema posebnim potrebama državnog organa, a posebni program koji se odnosi na pregovarački tim i pregovaračke grupe i druge relevantne grupe u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno potrebe koje proizlaze iz tog procesa, rukovodilac organa nadležnog u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji – po prethodno pribavljenoj saglasnosti organa u čijem delokrugu su oblasti obuhvaćene odgovarajućim pregovaračkim poglavljem;
 - 8) Selekciju i akreditaciju predavača i drugih realizatora programa sprovodi Nacionalna akademija iz reda stručnjaka iz oblasti relevantne za rad državnih organa, prvenstveno iz reda zaposlenih u državnim organima. Pri tome, predavač se selektuje na osnovu propisanih kriterijuma (stručnog, radnog i predavačkog iskustva u predmetnoj oblasti za koju se prijavljuje, objavljenih radova iz relevantne stručne oblasti, provere trenerskih veština, kao i uspeha u programu obuke predavača koji podrazumeva stručno usavršavanje lica sa specijalističkim znanjem iz određenih oblasti i sprovodi se radi unapređenja predavačkih veština, usvajanja didaktičko metodičkih znanja i razvoja veština prezentacije i komunikacije radi prenošenja stručnih znanja).
 - 9) Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuje program selekcije, obuke, akreditacije i načina angažovanja predavača, mentora i kouča, iznos naknada za njihov rad, kao i oblik, način upisa i vođenja stalne liste predavača i drugih realizatora obuka;
 - 10) Vlada, na predlog Nacionalne akademije, donosi akt kojim se bliže uređuju kriterijumi i merila kojima se dokazuje ispunjenost uslova za akreditaciju za posebne programe stručnog usavršavanja, odnosno potvrđuje status akreditovane visokoškolske ustanove ili naučnoistraživačke organizacije ili javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, kao i oblik, način upisa i vođenja evidencije o ovim licima;
 - 11) Nacionalna akademija vodi evidenciju programa stručnog usavršavanja u državnim organima u okviru centralne evidencije programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi. Državni organi dužni su da Nacionalnoj akademiji dostavljaju podatke i materijale koji čine sadržinu evidencija. Oblik, način upisa i vođenja evidencije bliže propisuje Nacionalna akademija;

- 12) Kriterijume i merila za vrednovanje programa stručnog usavršavanja utvrđuje Nacionalna akademija, u saradnji sa nadležnim organom za poslove upravljanja kadrovima u državnoj upravi, organom nadležnim u poslovima koordinacije u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji, kao i odgovornim licima za poslove upravljanja kadrovima u državnim organima;
- 13) Uslove izdavanja, oblik uverenja (sertifikata, potvrde) i način vođenja evidencije o izdatim uverenjima (sertifikatima, potvrdama) bliže propisuje Nacionalna akademija;
- 14) Vlada bliže uređuje način izbora državnih službenika koji se upućuju na stručno usavršavanje putem stažiranja, bitne elemente ugovora o uređivanju međusobnih prava i obaveza državnog službenika i državnog organa iz kog se upućuje na stažiranje, način obračuna i refundacije (vraćanja) troškova stažiranja, način prenošenja stečenog znanja i veština po završenom stažiranju, kao i druga pitanja od značaja za stažiranje;
- 15) Nacionalna akademija priprema i sprovodi poseban program obuke mentora u programima stručnog osposobljavanja pripravnika u državnim organima i donosi smernice za njihov rad;
- 16) Program stručnog osposobljavanja u organima državne uprave donosi Vlada, na predlog Nacionalne akademije, a programe stručnog osposobljavanja u drugim državnim organima donose ti organi;
- 17) Podzakonska akta koja su predviđena ovim zakonom doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu novog Zakona;
- 18) Podzakonska akta doneta na osnovu Zakona o državnim službenicima usaglasiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu novog Zakona;
- 19) Za selekciju i akreditaciju predavača, drugih realizatora i sprovodilaca programa donetih u skladu sa novim Zakonom, Nacionalna akademija, odnosno organ nadležan za donošenje odgovarajućeg programa raspisaće javni poziv u roku od 60 dana od dana donošenja podzakonskih akata utvrđenih novim Zakonom.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima
Draft Law on Amendments to the Law on Civil Servants

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

Predmetni propis nije predviđen Sporazumom.

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Predmetni propis nije predviđen Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana

4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost predmetnog propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da, engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 28. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 81/07 - prečišćen tekst, 69/08, 98/12 i 87/13), doneo je Rešenje o obrazovanju Posebne radne grupe za pripremu teksta nacrtu zakona o centralnoj instituciji za stručno usavršavanje u javnoj upravi, koja je u okviru zadatka da pripremi tekst zakona, pripremila neophodna usklađivanja materijalnih elemenata stručnog usavršavanja državnih službenika sadržanih u odredbama Zakona o državnim službenicima sa organizacionom formom stručnog usavršavanja u javnoj upravi koja se utvrđuje Predlogom zakona o Nacionalnoj akademiji za javnu upravu.

U radu Posebne radne grupe učestvovali su predstavnici organa čiji je delokrug povezano pitanje sa sadržinom ovih zakona. Preciznije, pored predstavnika Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave u radu na pripremi Predloga zakona učestvovali su predstavnici Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, Službe za upravljanje kadrovima, Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i Pravosudne akademije.

U predlaganju rešenja sadržanih u Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima nije bilo izdvojenih mišljenja članova Posebne radne grupe.